

ZAKON O SPODBUJANJU RAZVOJA TURIZMA (ZSRT-1)

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

1.1 Ocena stanja na področju turizma z navedbo predpisov, ki urejajo to področje:

Turizem je perspektivna gospodarska dejavnost, ki ima vse pogoje, da postane tudi ena najuspešnejših in najpomembnejših v Sloveniji. Še posebej je pomembna kot spodbujevalec gospodarske rasti in razvoja ter generator delovnih mest. Poleg tega spodbuja razvoj infrastrukture, pozitivno vpliva na uravnoteženi regionalni razvoj, med seboj povezuje različne sektorje in, ne nazadnje, spodbuja usmeritev Slovenije v trajnostni razvoj. S svojimi številnimi ugodnimi vplivi na gospodarski in družbeni napredek je eden glavnih dejavnikov nacionalnega in regionalnega razvoja v Sloveniji. Spodbujanje razvoja turizma je zato v okviru nacionalnega gospodarstva še posebnega pomena.

Turizem po oceni Svetovnega sveta za turizem in potovanja predstavlja 12,8-odstotni delež v slovenskem bruto domačem proizvodu. Ima tudi visok multiplikativni učinek na ostale gospodarske panoge; proizvodni multiplikator je 1,75, kar pomeni, da če se proizvodnja v turističnih panogah v povprečju poveča za 100 eurov, se proizvodnja v celotnem gospodarstvu v povprečju poveča za 175 eurov. V plačilni bilanci Republike Slovenije turizem predstavlja 7,5% celotnega izvoza in 38% izvoza storitev. Ta dejavnost zaposluje več kot 45.000 oseb, od tega jih je 30.000 zaposlenih v gostinstvu. Glede na to, da je turizem tesno povezan z drugimi gospodarskimi dejavnostmi, je z njim posredno povezanih še bistveno več delovnih mest.

V zadnjih 25 letih se je v Sloveniji število nočitev tujih turistov potrojilo, medtem ko se je število prenočitev domačih gostov povečalo za 21%. V tem obdobju so se potrojili tudi prilivi iz naslova izvoza potovanj.

Leto 2015 je bilo za slovenski turizem rekordno. Slovenijo je v tem letu obiskalo preko 3,9 milijona turistov, od tega 2,7 milijona tujih. Zabeleženih je bilo več kot 10 milijonov nočitev, od tega preko 6,6 milijonov oziroma 64% s strani tujih turistov, največ iz Italije, Avstrije in Nemčije kot tradicionalno najpomembnejših emitivnih trgov. Prilivi iz naslova izvoza potovanj (potrošnje tujih turistov v Sloveniji) so v tem letu znašali preko 2,2 milijardi eurov. Trendi rasti se nadaljujejo tudi v letu 2016.

Področje turizma v Republiki Sloveniji ureja Zakon o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 2/04, 57/12, 17/15 in 52/16 – ZPPreb) (v nadaljnjem besedilu: ZSRT), ki določa načrtovanje in izvajanje politike spodbujanja razvoja turizma, organiziranost za izvajanje turistične politike, okvire za njeno načrtovanje in izvajanje na državni ravni in na ravni turističnega območja ter za ta namen potrebna sredstva. Ureja tudi pogoje za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev, turističnega vodenja in spremljanja ter turističnih športnih storitev kot pridobitne dejavnosti.

Na podlagi ZSRT so bili sprejeti naslednji podzakonski akti, ki podrobneje urejajo posamezna področja iz zakona:

- Uredba o razvojnih spodbudah za turizem (Uradni list RS, št. 132/06, 23/07, 107/08 in 36/09),

- Pravilnik o načinu in postopku pridobitve licence za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev ter o vsebini in načinu vodenja registra izdanih licenc (Uradni list RS, št. 55/04),
- Pravilnik o postopku za pridobitev statusa pravne osebe, ki deluje v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma (Uradni list RS, št. 97/04),
- Pravilnik o podeljevanju javnega pooblastila na področju turizma (Uradni list RS, št. 68/08),
- Sklep o uskladitvi vrednosti točke turistične takse (Uradni list RS, št. 25/14).

Na podlagi ZSRT in Pravilnika o podeljevanju javnega pooblastila na področju turizma sta podeljeni dve javni pooblastili, obe Turistično gostinski zbornici Slovenije, in sicer za:

- podeljevanje licenc za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev in vodenje registra teh licenc ter
- izvajanje preizkusov znanja za osebe, ki pridobivajo naziv turistični vodnik in turistični spremljevalec, in druge s tem postopkom povezane upravne naloge.

Odločba o podelitvi navedenih javnih pooblastil je bila objavljena v Uradnem listu RS, št. 41/16.

Posamezne vsebine, ki jih ureja ZSRT, so zajete tudi v drugih predpisih. Med temi velja omeniti zlasti Zakon o igrah na srečo (Uradni list RS, št. 14/11 – uradno prečiščeno besedilo, 108/12, 11/14 – popr. in 40/14 – ZIN-B), ki določa ključ za delitev koncesijskih sredstev od posebnih iger na srečo kot najpomembnejši finančni vir za spodbujanje razvoja turizma, ter Zakon o varstvu potrošnikov (Uradni list RS, št. 98/04 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUE, 126/07, 86/09, 78/11, 38/14 in 19/15; v nadaljevanju: ZVPot) in Obligacijski zakonik (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo), ki urejata vprašanja, povezana z varstvom turistov kot potrošnikov, oziroma pogodbeno razmerja pri organiziranju in prodaji potovanj.

1.2 Ugotovitve pri spremljanju izvajanja veljavnega predpisa (predstavitev ciljev predpisa, ocena doseženih ciljev, metode oziroma merila, po katerih je narejena ta ocena, vzroki, zakaj cilji niso bili ali niso bili v celoti doseženi):

ZSRT temelji na interesnem združevanju zasebnih turističnih subjektov, javnega sektorja in civilne družbe, kar omogoča sprotno prilagajanje organiziranosti turizma glede na njegove razvojne potrebe. Izkušnje pri izvajanju ZSRT, kot tudi doseženi rezultati kažejo, da načel in osnovnih rešitev na področju organiziranosti turizma ni potrebno spreminjati in da te predstavljajo ustrezen temelj za njegovo nadaljnjo krepitev. Ne glede na to je zaradi vrste sprememb in novosti, ki zadevajo vsa poglavja in skoraj vse člene ZSRT, treba pripraviti predlog novega zakona.

Aktivnosti za doseganje zastavljenih ciljev pri spodbujanju razvoja turizma so v obdobju po uveljavitvi ZSRT temeljile predvsem na:

- krepitev partnerskega sodelovanja ponudnikov turističnih storitev, turističnih društev in njihovih zvez, občin in države pri strateškem načrtovanju, oblikovanju in trženju slovenske turistične ponudbe na državni, regionalni in lokalni ravni,
- spodbujanju trženja celovite turistične ponudbe Slovenije,
- razvoju kakovostnih in tržno zanimivih integralnih turističnih proizvodov ter
- spodbujanju delovanja turističnih društev in njihovih zvez pri krepitev turistične kulture.

Vse to je prispevalo k uspešnemu razvoju dejavnosti. Rezultati pri turističnem prometu in prilivih od turizma kažejo, da so bili zastavljeni cilji, kljub zapletenim razmeram v svetovnem in domačem gospodarstvu, večinoma uresničeni, čeprav so glede oblikovanja novih turističnih proizvodov in njihovega trženja ter povezovanja med ponudniki turističnih storitev še precejšnje notranje rezerve, ki jih bo treba bolje izkoristiti, odpraviti pa tudi pomanjkljivosti in slabosti, ki so se pokazale pri izvajanju zakona.

1.3 Poglavitna problemi oziroma vprašanja na področju urejanja (jasna opredelitev, velikost in obseg, vzrok za njihov nastanek):

Razvoj turizma potrebuje nov zagon. Za doseg tega cilja je na nacionalni ravni nujno treba zagotoviti dodatna finančna sredstva za trženje in promocijo turizma na tujih trgih, saj razpoložljivi obseg sredstev ne omogoča nadaljnjega povečevanja prihodkov od turizma. Ustvariti je treba ugodnejše

možnosti za hitrejše in lažje uveljavljanje ter sprostitev različnih podjetniških pobud, katerih nosilci bodo predvsem manjši, specializirani (butični) ponudniki turističnih storitev, odpraviti ovire za njihovo povezovanje ter spodbuditi sodobne in izvirne oblike trženja. Možnosti za to so na turistično razvitih območjih, pa tudi tam, kjer ta dejavnost še ni zaživela. Na poti do tega cilja je treba odpraviti vse tiste pogoje za opravljanje dejavnosti, ki niso posebej pomembni za kakovost storitev in varstvo potrošnikov.

1.4 Kako so bili problemi ugotovljeni:

Predlagatelj je vse od uveljavitve ZSRT v sodelovanju z drugimi ministrstvi, pristojnimi inšpektorati, organi lokalne samouprave, pristojnimi za turizem, z gospodarskimi subjekti s tega področja in njihovimi zbornicami ter civilno družbo, spremljal učinke zakona in ugotavljal njegove slabosti, zbiral pa tudi predloge in pobude za izboljšanje. Tekoče je spremljal tudi spremembe vseh drugih predpisov v zvezi s področji, ki jih ureja zakon, in temu ustrezno pripravil predloge novih rešitev.

1.5 Predpisi Evropske unije, ki vplivajo na področje urejanja:

Na ravni EU na področje turizma neposredno posega Direktiva (EU) 2015/2302 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o paketnih potovanjih in povezanih potovalnih aranžmajih, spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2011/83 (EU) Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Sveta 90/314/EGS (v nadaljevanju: Direktiva (EU) 2015/2302). Skrajni rok za prenos te direktive v domači pravi red je 1. 1. 2018, za njeno uveljavitev pa 1. 7. 2018. Do uveljavitve predpisov, s katerimi bo ta direktiva prenesena v domači pravni red, se še lahko uporablja Direktiva 90/314/EGS o paketnem potovanju, organiziranih počitnicah in izletih. Ta je bila v slovenski pravni red prenesena z ZSRT, ZVPot in Obligacijskim zakonikom.

Direktiva (EU) 2015/2302 se bo v domači pravni red prenesla z novim zakonom, ki bo urejal varstvo potrošnikov, saj je namenjena predvsem varstvu potrošnikov - potnikov. Izjema je le poglavje »V. Varstvo v primeru insolventnosti« (17. in 18. člen), ki se v domači pravni red prenaša s predlaganim zakonom. To poglavje direktive, ki sicer ureja pogodbene odnose med potrošnikom in ponudniki storitev, se namreč edino nanaša zgolj na zahteve, ki jih mora izpolnjevati le ponudnik storitve oziroma organizator potovanja.

V obdobju od uveljavitve tega zakona do izteka roka za uveljavitev te direktive, se bo po predlogu tega zakona še naprej lahko uporabljala določba šeste alineje prvega odstavka 36. člena ZSRT, s katero je bil v slovenski pravni red presen 7. člen Direktive 90/314/EGS o paketnem potovanju, organiziranih počitnicah in izletih, ki od organizatorja turističnega aranžmaja zahteva zavarovanje za primer insolventnosti in se nanaša na zavarovanje stroškov vrnitve oseb na potovanju v kraj njihovega prebivališča oziroma na kraj odhoda, če tega organizator potovanja ni sposoben sam financirati.

1.6 Mednarodni sporazumi, ki vplivajo na področje urejanja: /

1.7 Odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije, ki obravnavajo področje urejanja oziroma primerljivo ureditev: /

1.8 Odločbe Sodišča Evropske unije, ki obravnavajo področje urejanja oziroma primerljivo ureditev: /

1.9 Razlogi, s katerimi se utemeljuje potreba po novem predpisu ali spremembi in dopolnitvi veljavnega predpisa.

Med razlogi za sprejem tega zakona je treba posebej izpostaviti predvsem namero, da se trženje in promocijo turizma dvigne na višjo raven in ustvari spodbudnejše poslovno okolje za razvoj turizma. Le na ta način bo mogoče doseči načrtovano povečanje turističnega prometa in prihodke iz te dejavnosti. Za doseg tega cilja je nujno treba zagotoviti dodatni finančni vir, saj sredstva, s katerimi razpolaga javna agencija, pristojna za trženje in promocijo turizma, ne omogočajo nadaljnje rasti prihodkov od turizma. V letu 2016 ima ta agencija za izvajanja programa dela na razpolago okoli 11 mio evrov, kar je sicer bistveno več kot v letu 2015 (5,5 mio evrov) a še vedno premalo za občutnejše povečanje turističnega obiska in prihodkov od turizma. Kot najprimernejši dodatni finančni vir se kaže povišanje turistične takse, katere del bi se po novem namenjal nacionalni turistični organizaciji za načrtovanje in izvajanje trženja ter promocije celovite turistične ponudbe Slovenije na tujih trgih. Ta vir, za razliko od

drugih možnih virov financiranja, ne bi predstavljal dodatne finančne obremenitve gospodarstva, saj turistično takso plača gost hkrati s plačilom storitev za prenočevanje. Glede na pričakovanje, da se bodo občine zavedale svoje odgovornosti pri določitvi višine turistične takse, njeno pričakovano povečanje v nominalnem znesku predvidoma tudi ne bo tako veliko, da bi lahko zmanjšalo konkurenčnost ponudnikov nastanitvenih storitev. Ker predlog zakona določa le najvišji možni znesek turistične takse (največ 2 eura oziroma 2,5 eura v občinah z največjim številom prenočitev v nastanitvenih obratih), pri čemer občine lahko določijo turistično takso v nižjem znesku, je namreč pričakovati, da bodo občine v primerih, ko bi turistična taksa v ceni storitve posameznih skupin ponudnikov predstavljala prevelik delež, skladno s svojo odgovornostjo za razvoj turizma v okviru turističnega območja s svojim aktom tem ponudnikom selektivno določile nižjo turistično takso od uveljavljene.

Za vzpostavitev spodbudnejšega poslovnega okolja za razvoj turizma so zelo poenostavljeni pogoji za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev. Omilitev pogojev, vključno z opustitvijo izobrazbenega pogoja in zahtevanih delovnih izkušenj za vodenje in zastopanje organizatorja potovanj in agenta v pravnem prometu bodo brez dvoma prispevali, da bo poslovno okolje prijaznejše. Predlagane spremembe bodo spodbudno vplivale na razvoj, še posebno malih podjetij, na samozaposlovanje in novo zaposlovanje ter zmanjšanje sive ekonomije.

S predlogom tega zakona se v domači pravni red prenašajo zahteve, ki jih določa Direktiva (EU) 2015/2302 glede varstva potnikov v primeru insolventnosti in jih mora izpolnjevati organizator potovanja (16. in 17. člen te direktive). Pri pripravi predloga zakona predlagatelj sicer v nobenem primeru ni izkoristil možnosti, ki jo ponuja ta direktiva in sicer, da v predlogu zakona minimalne zahteve razširi oziroma to zavarovanje prepíše tudi agentom ali določi višjo zavarovalno osnovo. Kljub temu je mogoče pričakovati, da bo izpolnjevanje strožjih zahtev glede zagotavljanja varstva potnikov v primeru insolventnosti za organizatorje potovanj predstavljajo dodatno finančno breme, čemur pa se predlagatelj zakona ne more povsem izogniti.

Področje turističnega vodenja je skladno z usmeritvami Vlade Republike Slovenije v celoti deregulirano. Predlog zakona ne ureja več pogojev za opravljanje poklicev turističnega vodnika, turističnega spremljevalca in turističnega vodnika turističnega območja.

Uveljaviti je treba tudi nova spoznanja in pridobljene izkušnje z izvajanjem zakona in posamezne določbe prilagoditi spremembam predpisov, ki so s tem zakonom povezani. V tem okviru je treba tudi odpraviti ugotovljene pomanjkljivosti in slabosti veljavnega zakona. Te je mogoče razvrstiti v dve skupini. V prvo spadajo njegove določbe, ki so neusklajene s predpisi, sprejetimi po njegovi uveljavitvi, in jih je zato treba z njimi uskladiti. To se nanaša predvsem na:

- Uredbo o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna (Uradni list RS, št. 54/10), zaradi katere so potrebne spremembe v zvezi z razvojnim načrtovanjem,
- Zakon o financiranju občin (Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11 in 14/15 - ZUUJFO), ki v 14. členu določa, da med prihodke občine za financiranje primerne porabe ne spadata niti turistična taksa niti delež koncesijskih dajatev od posebnih iger na srečo. Občine financirajo svojo primerno porabo iz prihodkov od dohodnine.
- Zakon o uvedbi eura (Uradni list RS, št. 114/06), ki narekuje, da se znesek turistične takse in zneski glob za prekrške navajajo v eurih,
- Zakon o gospodarskih zbornicah (Uradni list RS, št. 60/06, 110/09 in 77/11). Ta v 23. členu določa, da »pravni naslednik Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) nadaljuje z izvajanjem javnih pooblastil GZS, ki jih je ta imela v skladu z zakonom in drugimi predpisi do spremembe teh predpisov, vendar najdlje do poteka roka dveh let od uveljavitve tega zakona. Po preteku tega obdobja prevzame izvajanje teh nalog pristojno ministrstvo, če s posebnim zakonom ni drugače določeno.« Glede na to je

s 24. 6. 2008 naloge, za izvajanje katerih je ZSRT pooblašal Gospodarsko zbornico Slovenije (35., 39. in 40. člen), prevzelo Ministrstvo za gospodarstvo, ki je na podlagi javnega natečaja v tem obdobju za izvajanje teh upravnih nalog podelilo javno pooblastilo Gospodarski zbornici Slovenije (2008) oziroma Turistično gostinski zbornici Slovenije (2011 in 2016),

– Zakon o storitvah na notranjem trgu . (Uradni list RS, št. 21/10), na podlagi katerega se v predlogu zakona ureja čezmejno/občasno opravljanje dejavnosti za ponudnike storitev iz držav pogodbenic,

– Zakon o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 52/16), s katerim je bila podana pravna podlaga za e-poročanje v turizmu, kar vpliva tudi na način poročanja izvajalcev nastanitvene dejavnosti o pobrani turistični taksi.

V drugo skupino sodijo pomanjkljivosti in slabosti veljavnega zakona, ki so se ugotovile pri njegovem izvajanju, kar se nanaša zlasti na:

– podeljevanje javnega pooblastila na področju spodbujanja razvoja turizma, saj se je pokazalo, da večina navedenih področij, ki naj bi bila predmet javnega pooblastila, v resnici predstavlja storitve, ki bi jih bilo bolj primerno oddati kot javno naročilo, kot pa, da se za njihovo izvajanje podeli javno pooblastilo;

– postopek podeljevanja statusa pravne osebe, ki deluje na področju spodbujanja razvoja turizma v okviru turističnega območja in vsebuje posamezne slabosti ;

– način zaračunavanja turistične takse za lastnike počitniških hiš ali počitniških stanovanj in lastnike plovil, ki je sporen, ker temelji na kvadraturi objektov oziroma dolžini plovil in ne omogoča plačila turistične takse po dejanskem številu prenočitev, kar je v nasprotju z opredelitvijo turistične takse v zakonu;

– področje organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev, ki ga je treba razbremeniti prevelikega števila pogojev in zahtev, katerih izpolnjevanje ni nujno z vidika zagotavljanja varnosti turistov kot potrošnikov.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE ZAKONA

2.1 Cilji

Temeljni cilj zakona je vzpostavitev ugodnega poslovnega okolja za učinkovitejši in uspešnejši razvoj slovenskega turizma s spodbujanjem:

- partnerskega sodelovanja ponudnikov turističnih storitev, turističnih društev in njihovih zvez, občin in države pri strateškem načrtovanju, oblikovanju in trženju slovenske turistične ponudbe na državni, regionalni in lokalni ravni,
- trženja celovite turistične ponudbe Slovenije,
- razvoja kakovostnih in tržno zanimivih celovitih turističnih proizvodov,
- delovanja turističnih društev in njihovih zvez,
- uveljavljanja načel trajnostnega razvoja in spoštovanja etičnega kodeksa v turizmu.

2.2 Načela

Predlog zakona temelji na načelih:

- svobodnega in interesnega združevanja zasebnih turističnih subjektov, javnega sektorja in civilne družbe;
- načelu sorazmernosti predpisane zahteve in cilja, ki se z zahtevo želi doseči,
- enakosti in nediskriminatornosti pri opravljanju gospodarske dejavnosti;
- trajnostnega razvoja, ki upošteva enakopravno obravnavo gospodarskih, socialnih in okoljskih razvojnih dejavnikov.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev

- Konkreten opis predlaganih rešitev in variantne rešitve, ki so bile proučevane, in utemeljitev predlagane rešitve

V **prvem** delu predlog zakona opredeljuje predmet urejanja in uporabljene pojme.

V **drugem** delu predlog zakona določa potrebna sredstva za spodbujanje razvoja turizma. Kot nov finančni vir za doseganje ciljev na tem področju je predlagan del turistične takse. Tako zbrana sredstva bodo strogo namenska in se bodo usmerjala Slovenski turistični organizaciji za načrtovanje in izvajanje trženja ter promocije celovite turistične ponudbe Slovenije na tujih trgih.

Predlog zakona ne vsebuje več določb, ki bi urejale sprejemanje Strategije razvoja turizma Republike Slovenije. Te določbe v zakon ne sodijo, saj ta strategija ne vsebuje določb, ki bi bile po svoji naravi norme. Predstavlja namreč le strokovno podlago za načrtovanje razvoja turizma na državni ravni, zato jo zato Vlada Republike Slovenije lahko sprejme že na podlagi prvega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 in 65/14).

Predlog zakona posledično tudi ne vsebuje več zahteve za vsakoletno pripravo turistične politike kot izvedbenega dokumenta Strategije razvoja turizma Slovenije (strategije), saj se je pokazalo, da se s tem delo pri razvojnem načrtovanju podvaja in da to tudi ni več v skladu s predpisom, ki sistemsko ureja to področje. Namesto turistične politike bo minister, pristojen za turizem, letno sprejemal razvojni načrt, s katerim bo opredelil kratkoročne cilje, ukrepe in aktivnosti za spodbujanje razvoja turizma ter določil za to potrebna sredstva glede na potrjeni proračun, česar pa ni treba posebej urejati z zakonom, saj spada med redne delovne naloge ministrstva.

Predlog zakona opredeljuje tudi nosilce izvajanja ukrepov in aktivnosti na področju spodbujanja razvoja turizma na državni ravni. V tem okviru določa, da dejavnost nacionalne turistične organizacije za načrtovanje in izvajanje trženja celovite turistične ponudbe Slovenije na domačem in tujih trgih opravlja javna agencija za področje turizma in določa njene naloge. Za izvajanje teh nalog bo zato še naprej skrbela samostojna javna agencija Slovenska turistična organizacija. Predlagatelj na temelju zastavljenih ciljev ocenjuje, da je za delovanje samostojne pravne osebe, ki bo izvajala vse naloge s področja načrtovanja in izvajanja politike trženja in promocije celovite turistične ponudbe Slovenije na domačem in tujih trgih, ki jih zdaj izvaja Slovenska turistična organizacija, še naprej najprimernejša pravno organizacijska oblika javna agencija. S tem zakonom bo ob upoštevanju prvega odstavka 6. člena Zakona o javnih agencijah (Uradni list RS, 52/02, 51/04 – EZ-A, in 33/11– EKom-C) dana tudi pravna podlaga za to, da te naloge še naprej opravlja javna agencija. To bo omogočalo ustrezen nadzor delovanja s strani ministrstva, pristojnega za turizem, kot tudi optimalno izrabo proračunskih sredstev. Delovanje samostojne javne agencije za načrtovanje in izvajanje politike trženja in promocije celovite turistične ponudbe Slovenije na domačem in tujih trgih bo prispevalo k učinkovitemu izvajanju trženja in promocije slovenskega turizma in oblikovanju učinkovitih instrumentov podpore tem aktivnostim. S tem bo tudi omogočeno učinkovitejše in smotrnejše opravljanje nalog, kot bi bilo v primeru opravljanja nalog v ministrstvu ali organu v njegovi sestavi.

V predlogu zakona sta določena tudi način in možnosti za sodelovanje drugih pravnih oseb javnega in zasebnega sektorja pri izvajanju posameznih ukrepov in aktivnosti. To se nanaša na podeljevanje javnega pooblastila in podeljevanje statusa za delovanje v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma na državni ravni in na ravni turističnega območja.

Upravne naloge, za izvajanje katerih lahko minister, pristojen za turizem, podeli javno pooblastilo, so določene povsem na novo. Za večino nalog, ki so v veljavnem zakonu navedene kot predmet javnega pooblastila, je namreč bolj primerno izvesti postopek oddaje javnega naročila. Pogoji in merila za podeljevanje javnega pooblastila, postopek podeljevanja, podaljšanja in odvzema so po novem natančno določeni v zakonu, zato tudi ne bo več potrebno, da bi to področje podrobneje urejali s podzakonskim aktom.

Status pravne osebe v javnem interesu se, tako kot po ZSRT, tudi po predlogu tega zakona, lahko podeli pravnim osebam, ki delujejo na področju spodbujanja razvoja turizma na nacionalni ravni, ali na ravni turističnega območja. Turistično območje pri tem ni administrativno opredeljeno in je praviloma širše od območja ene občine, da bi se tako tudi spodbujalo povezovanje med nosilci turističnega razvoja. Ta status se razlikuje od statusa društva, ki deluje v javnem interesu in ga določa zakon, ki ureja društva. Osmišljen je predvsem kot prispevek delovanja pravne osebe k izvajanju dejavnosti in storitev na področju spodbujanja razvoja turizma, ki so v javnem interesu in bi jih sicer morale opravljati javne institucije. Ker je odločanje o organiziranosti in načinu izvajanja spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja v pristojnosti občin, bo morala pravna oseba za pridobitev statusa tudi v prihodnje pridobiti njeno soglasje. Pobude, da bi se ta pogoj opustil ali da bi namesto soglasja zadoščalo zgolj mnenje občine, predlagatelj zato ni mogel sprejeti. Glede na to, da smiselno zaokroženo turistično območje lahko v nekaterih primerih oblikuje tudi ena sama občina, je v predlogu zakona zahteva iz ZSRT, da mora prosilec pridobiti soglasje občin tega območja nadomeščena z zahtevo, da lahko pridobiti soglasje občine ali občin, ki oblikujejo turistično območje.

Glede na ZSRT je novost tudi, da bo ta status lahko pridobila le pravna oseba, katere ustanovitelji niso osebe javnega prava, saj je pri teh že temeljni namen ustanovitve uresničevanje javnega interesa in je zato podeljevanje statusa nepotrebno. Predlagana omejitev temelji na ločevanju med osebami javnega prava in osebami zasebnega prava, pri čemer so osebe javnega prava, kot tudi pravne osebe, ki jih te ustanovijo, že same po sebi v javnem interesu, saj je edini namen njihove ustanovitve zadovoljevanje javnega interesa.

Da bi se v postopku podeljevanja statusa pravne osebe v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma izognili arbitriranju glede izpolnjevanja pogoja doseganja pomembnih dosežkov na področju spodbujanja razvoja turizma bo minister, pristojen za turizem, podrobneje določil kriterije za izpolnjevanje tega pogoja.

Za poenostavitev postopka sofinanciranja pravnih oseb, ki imajo status za delovanje v javnem interesu, delujejo na področju spodbujanja razvoja turizma na nacionalni ravni in so registrirane po zakonu, ki ureja društva, predlog zakona uvaja možnost, da te lahko za izvajanje dejavnosti spodbujanja razvoja turizma pridobijo sredstva državnega proračuna z neposredno pogodbo in določa postopek za podelitev teh sredstev.

V **tretjem** delu predlog zakona opredeljuje okvir načrtovanja in izvajanja spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja. Za to so posebej določeni namenski viri financiranja (del koncesijskih dajatev za prirejanje posebnih iger na srečo, del turistične takse), ki so prihodek občine, in na tej podlagi tudi nameni, za katere se posamezen namenski vir lahko porabi (vlaganje v turistično infrastrukturo, opravljanje dejavnosti in storitev, ki so v javnem interesu). Predlog zakona posebej opredeljuje odgovornost občine, da zagotovi opravljanje teh dejavnosti in storitev ter namensko porabo namenskih virov za financiranje spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja.

Način določanja višine, pobiranja in nakazovanja turistične takse je v predlogu zakona določen v **četrtm** delu. Turistična taksa se bo obračunala v enotnem skupnem znesku, nato pa se bo delila na del, ki bo prihodek občine in na del, ki bo prihodek Slovenske turistične organizacije in bo namenjen načrtovanju in izvajanju trženja ter promocije celovite turistične ponudbe Slovenije na tujih trgih.

Turistična taksa se bo še naprej določala v točkah. Po tem predlogu bo nova vrednost točke znašala 0,25 eura. Višino turistične takse bo občina lahko določila v razponu od 2 do 8 točk, v občinah, na območju katerih je bilo v preteklem letu v nastanitvenih obratih zabeleženo vsaj 750.000 prenočitev (v Republiki Sloveniji sta bili v letu 2015 taki občini dve in sicer Občina Piran in Mestna občina Ljubljana) pa v razponu od 2 do 10 točk. Ker se znesek turistične takse izračuna tako, da se točkovna vrednost pomnoži z vrednostjo točke, bo najvišji možni znesek turistične takse znašal 2 eura oziroma 2,5 eura.

Četudi bi se posamezne občine odločile, da določijo turistično takso v nižjem znesku, bo tak predlog najverjetneje vplival na splošen dvig turistične takse, saj zdaj, skladno s Sklepom o uskladitvi vrednosti točke turistične takse, od 1. januarja 2015 dalje, znaša vrednost točke turistične takse 0,115 eura; najvišji znesek turistične takse (pri 11 točkah) je 1,265 eura. Dvig turistične takse je nujen, saj je le

tako mogoče zagotovi dodatna sredstva za spodbujanje razvoja turizma, tako na državni, kot občinski ravni, kar je nujno za doseganje začrtanih razvojnih ciljev. Glede na značaj turistične takse ni pričakovati, da bi predlagano povišanje lahko vplivalo na splošno rast cen.

Občina bo pri določitvi števila točk turistične takse lahko upoštevala vrsto nastanitvenih obratov, prebivanje v sezonskem ali zunajsezonskem obdobju ter obseg ugodnosti in storitev, ki jih brezplačno zagotavlja turistom. S tem ko bo občina odločala o višini dela turistične takse, ki bo njen prihodek, prevzema tudi odgovornost, ki je povezana s to odločitvijo, upošteva vpliv morebitnega dviga turistične takse na oblikovanje cen oziroma na konkurenčnost nastanitvenih obratov.

Del turistične takse, ki bo prihodek Slovenske turistične organizacije bo nespremenljiv in ovrednoten s 2 točkama oziroma 0,5 eura ob predlagani vrednosti točke.

Na temelju podatkov o številu turističnih nočitev v Republiki Sloveniji v letu 2015 (10.016.494) in ob predpostavki, da se obseg in struktura zavezancev za plačilo turistične takse ne bi spremenila in ob predpostavki, da bi se turistična taksa zaračunavala v povprečni višini 2 eura, je ob predlaganem delitvenem ključu mogoče oceniti, da bi na ta način za načrtovanje in izvajanje trženja ter promocije celovite turistične ponudbe Slovenije na tujih trgih dodatno zbrali preko 4 milijone evrov, znesek turistične takse, ki bi predstavljal prihodek občin pa bi se glede na leto 2015 povečal za okoli 1.8 mio evrov.

Neposredna usmeritev dela turistične takse Slovenski turistični organizaciji kot stabilen sistemski vir za načrtovanje in izvajanje trženja ter promocije celovite turistične ponudbe Slovenije na tujih trgih je za ohranitev konkurenčnega položaja slovenskega turizma na teh trgih nujna. Predlagatelj je obravnaval tudi druge možnosti za zagotovitev dodatnih sredstev za trženje in promocijo turizma, kot na primer uvedbo posebnega prispevka, ki bi ga gospodarski subjekti namenjali za razvoj turizma na turističnem območju, vendar bi to predstavljale dodatno finančno obremenitev za te subjekte, kar ni sprejemljivo, poleg tega pa bi bilo to lahko tudi sistemsko sporno.

Po podanem predlogu bodo taksni zavezanci celoten znesek pobrane turistične takse nakazali do 25. dne v mesecu za pretekli mesec na poseben račun občine. Občina bo nato del sredstev turistične takse, ki je prihodek Slovenske turistične organizacije, tej v osmih dneh odvedla na poseben račun. Predlagatelj je obravnaval tudi možnost, da bi že taksni zavezanci sami obračunali in nato ločeno odvedli del turistične takse občini in del Slovenski turistični organizaciji, vendar se za tako možnost ni odločil, saj bi otežila nadzor nad plačilom turistične takse in dodatno administrativno obremenila zavezance.

Navedene so tudi kategorije oseb, ki so oproščene plačila turistične takse. Občinam je dana možnost, da v svojem predpisu določijo dodatne oprostitev plačila turistične takse.

V predlogu zakona je tudi izrecno predpisana namenska poraba turistične takse in dela koncesijske dajatve, ki se nameni lokalnim skupnostim.

Spreminja se tudi način zaračunavanja turistične takse za lastnike počitniških hiš in počitniških stanovanj ter plovil v turističnih privezih, s čimer se odpravljajo slabosti veljavne ureditve. Poglavitna spornost obstoječe ureditve je, da ZSRT plačilo te takse veže zgolj na lastništvo objekta, pri čemer se njena višina določi glede na velikost (kvadratura stanovanjske površine oziroma dolžine plovila), in da osebe, ki prenočujejo v teh objektih, turistične takse sploh ne morejo plačati po dejanskih prenočitvah, kar je v nasprotju z opredelitvijo turistične takse.

Ta taksa je utemeljena predvsem z vidika zagotavljanja materialnih možnosti za spodbujanje razvoja turizma na lokalni ravni. Občine, ki izpolnjujejo predpisane pogoje za njeno zaračunavanje, morajo za povečevanje in ohranjanje kakovosti ponudbe veliko vlagati in zato potrebujejo dodatne vire financiranja. Lastnikom počitniških hiš ali počitniških stanovanj in plovil le tako lahko zagotovijo

primerno turistično infrastrukturo, brezplačne storitve in ugodnosti ter splošno višjo raven kakovosti bivanja. Zaračunavanje turistične takse za osebe, ki prebivajo v počitniških hišah in počitniških stanovanjih, oziroma za njihove lastnike je v tem trenutku edina možnost za zagotovitev dodatnih namenskih sredstev občinam, se pa, glede na ugotovljene slabosti, spreminja način njenega zaračunavanja. To turistično takso bo mogoče plačati v pavšalnem letnem znesku, ki ga bo plačal lastnik počitniške hiše ali počitniškega stanovanja, ali pa po dejanskem številu nočitev, o čemer se bo odločil lastnik počitniške hiše ali počitniškega stanovanja, ki bo moral svojo odločitev sporočiti pristojnemu občinskemu organu. Način plačevanja bo podrobneje določila občina v svojem predpisu.

V primeru plačila v pavšalnem letnem znesku bo po novem lastnik plačal turistično takso zase in za vse druge osebe, ki uporabljajo nastanitveni objekt, na podlagi prijavljenega števila ležišč in nič več na podlagi kvadrature objekta. Predlog zakona določa tudi lestvico za plačilo te takse in njen najvišji mogoči znesek (za objekte v najvišji kategoriji glede števila ležišč do 1000 točk oziroma 250 eurov). Ta znesek je za 8,7 odstotnih točk višji od najvišjega možnega zneska, določenega v skladu z ZSRT (vrednost točke oz. 0,115 eura x 400 točk x 5), kar znaša 230 eurov. Ta taksa bo v celoti namenjena občini.

Če lastnik počitniške hiše ali počitniškega stanovanja ne bo želel plačevati turistične takse v pavšalnem letnem znesku, bodo lahko vse osebe, ki bodo prenočevale v tem objektu, plačevale turistično takso po dejanskem številu prenočitev. Tak način plačila bo za zavezance praviloma bistveno manj ugoden. S tem naj bi lastnike počitniških hiš in stanovanj oziroma plovil dodatno spodbudili k plačevanju turistične takse v pavšalnem letnem znesku.

Način plačevanja turistične takse za prenočevanje v počitniških hišah in počitniških stanovanjih bodo podrobneje določile občine. Podobna ureditev je predlagana tudi za prenočevanje na plovilih na stalnih privezih v turističnih pristaniščih.

V **petem** delu predlog zakona ureja pogoje za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih paketov in povezanih potovalnih aranžmajev. Na tem področju predlog zakona, zato da se odpravijo administrativna bremena in poenostavijo pogoji za opravljanje dejavnosti ter s tem spodbudi njen razvoj, globoko posega v veljavno ureditev.

Glede na veljavni zakon se, upošteva je pojme, ki jih uvaja Direktiva (EU) 2015/2302), na novo pojavlja opredelitev »potovalnih storitev«. Zajema storitve, katerih kombinacija predstavlja turistični paket. Turistični paket pomeni kombinacijo najmanj dveh potovalnih storitev znotraj istega potovanja. Pri tem ni pomembno ali posamezne storitve v paket združi organizator sam ali na zahtevo in v skladu z izbiro potnika. Določeni so tudi dodatni alternativni objektivni pogoji, v primeru katerih se šteje, da gre v konkretnem primeru za turistični paket. S takšno opredelitvijo so zajeti tudi novodobni načini oblikovanja turističnih paketov, ko na primer potnik v istem postopku rezervacije sam oblikuje paket na eni prodajni točki in so storitve izbrane preden se zaveže k plačilu (pogodba oziroma pogodbe se dejansko sklenejo šele po tem, ko potnik izbere vse storitve) ali je paket kupljen prek povezanih postopkov spletne rezervacije, če so drugemu podjetju posredovani določeni osebni podatki potnika in je pogodba s tem drugim podjetjem sklenjena najpozneje 24 ur po potrditvi rezervacije prve potovalne storitve. Prav tako se šteje ta turistični paket, če je kot tak oglaševan ali če se prodaja po enotni ceni, saj v teh primerih potnik upravičeno pričakuje, da sklepa pogodbo o turističnem paketu.

Pomen pojma turistični paket je ključen tudi za opredelitev »pogodbe o turističnem paketu«, saj gre za tovrstno pogodbo v vseh primerih, ko je predmet pogodbe turistični paket. Če gre za turistični paket oblikovan na podlagi ločeno sklenjenih pogodb, se vse pogodbe o potovalnih storitvah štejejo za pogodbo o turističnem paketu.

Od turističnega paketa pa se razlikuje pojem »povezan potovalni aranžma«. Za povezan potovalni aranžma gre v določenih primerih, ko sta izbrani vsaj dve potovalni storitvi za namene istega potovanja in ne gre za turistični paket, zaradi česar so sklenjene ločene pogodbe s posameznimi ponudniki potovalnih storitev.

Tako kot v Direktivi (EU) 2015/2302 se določbe poglavja, ki bo urejalo pogoje za opravljanje dejavnosti organiziranja in dejavnosti prodaje turističnih paketov, ne bodo uporabljale za turistične pakete, ki trajajo manj kot 24 ur in ne vključujejo prenočevanja (izlete), turistične pakete, ki so ponujeni ali občasno izvedeni na nepridobitni osnovi samo za zaključene skupine potnikov in za turistične pakete, kupljene na podlagi okvirne pogodbe za organiziranje poslovnih potovanj med podjetjem in drugo fizično ali pravno osebo, ki deluje za namene povezane z njegovo pridobitno dejavnostjo. Na ta način bodo tudi presežene poglobitve težave in zapleti, do katerih je prihajalo v zvezi z organiziranjem društvenih in podrobnih izletov zaradi ne dovolj jasne opredelitve turističnega aranžmaja v ZSRT.

Licence za organizatorje potovanj in turistične agente (v Republiki Sloveniji je bilo v letu 2015 skupaj registriranih 550 turističnih agencij z licenco, od teh je bilo 464 oziroma 84 % agencij z licenco za organiziranje in za prodajo, preostale pa so opravljale le dejavnost posredovanja oziroma prodaje turističnih aranžmajev) zagotavljajo urejenost trga, vodenje registra izdanih licenc pa večjo preglednost področja, kar je še posebej pomembno z vidika varstva potrošnikov. Licence tudi prispevajo k zagotavljanju višje ravni kakovosti storitev in povečujejo kredibilnost pri partnerskem sodelovanju doma in še posebej v tujini, še posebej v primerih zahteve po akreditaciji.

Obveznosti licenc evropske države ne urejajo enotno. V nekaj več kot polovici, med njimi v vseh sosednjih državah, so licence obvezne, po drugi strani pa v več turistično razvitih državah teh licenc ne poznajo (Nemčija, Nizozemska itd.). V državah, v katerih licence niso predpisane, so za ustanovitev turističnih agencij pogosto zahtevane različne oblike finančnih jamstev.

Obveznost pridobivanja licenc za organizatorje potovanj in turistične agente v predlogu zakona zato ostaja, le za ponudnike, ki ponujajo izključno povezane potovalne aranžmaje, zaradi specifičnosti njihovega poslovanja, ta zahteva ne bo veljala. Predlagatelj je obravnaval tudi možnost, da se ta obveznost za turistične agente odpravi, saj predstavlja administrativno oviro, ki je za podjetja hkrati tudi strošek (enkratni strošek licence (certifikata) znaša 206 evrov, strošek letnega nadomestilo za vodenje registra in arhiva izdanih licenc pa 59,5 evrov), vendar se za tako možnost ni odločil, saj je preglednost in urejenost tržišča z vidika varstva potrošnikov izjemno pomembna, še posebej z vidika pogojev za učinkovito izvajanje določb Direktive (EU) 2015/2302.

Novost v tem delu predloga zakona je korenita poenostavitev pogojev za organizatorje potovanj in turistične agente, z izjemo zahteve za zavarovanje v primeru insolventnosti. Tak predlog sledi sprejetim usmeritvam Vlade RS za odpravo administrativnih ovir in zmanjšanje zakonodajnih bremen, skrbi za mala podjetja, med katera spadajo večinoma tudi mnogi organizatorji potovanj in turistični agenti, pa tudi načelom, ki jih je sprejela Evropska unija v Direktivi 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta o storitvah na notranjem trgu.

Predlog zakona ne vsebuje več zahtev glede pogojev za vodenje dejavnosti in zastopanje organizatorja potovanj in turističnega agenta v pravnem prometu in tudi ne pogoja, da oseba, ki vodi dejavnost, ni bila pravnomočno obsojena zaradi kaznivega dejanja zoper gospodarstvo, pravni promet oziroma ji ni bil izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja dejavnosti s področja organiziranja turističnih aranžmajev, dokler ta prepoved traja. Po odločitvi Ustavnega sodišča (št. odločbe: U-I-311/11-16 z dne 25. 4. 2013, objavljeni v Uradnem listu RS št. 44 dne 24. 5. 2013), se izpolnjevanje tega pogoja namreč preverja v vseh primerih ustanavljanja oziroma registracije pravnih oseb in samostojnih podjetnikov posameznikov. Milejši so tudi pogoji, ki se nanašajo na poslovni prostor.

Ob opustitvi zahteve glede izobrazbe in delovnih izkušenj za vodenje dejavnosti in zastopanje organizatorja potovanja oziroma turističnega agenta v pravnem prometu kot enega izmed pogojev za opravljanje dejavnosti ni mogoče spregledati, da so bolj ali manj zahtevni pogoji za vodjo dejavnosti in zastopanja organizatorja potovanja oziroma turističnega agenta predpisani le v devetih državah EU. Poleg Slovenije so to Avstrija, Belgija, Francija, Madžarska, Italija, Luksemburg, Malta in Slovaška. Na Češkem so določeni le pogoji za organizatorja potovanja, ne pa tudi turističnega agenta. V vseh drugih državah EU tega pogoja sploh ne poznajo.

V prid taki odločitvi so tudi povsem praktične izkušnje pri izpolnjevanju tega pogoja. Osebe, ki želijo kot samostojni podjetniki začeti opravljati to dejavnost, kljub zaposlitvi v turistični agenciji pogosto sploh ne morejo pridobiti potrebnih izkušenj z organiziranjem potovanj. Niso redki niti primeri, ko turistične agencije tej zahtevi formalno zadostijo z zaposlitvijo prokurista, dejansko pa jih vodi oseba, ki ne izpolnjuje predpisanih pogojev. Ta določba zato ne prispeva k zagotavljanju kakovosti storitev oziroma ne zagotavlja varstva potrošnikov, posredno pa omejuje konkurenco na trgu.

Varstvo potnikov v primeru insolventnosti, ki med drugim zajema tudi zavarovanje za poplačilo stroškov vrnitve oseb na potovanju v kraj njihovega prebivališča oziroma odhoda, če tega organizator potovanja primer zaradi insolventnosti ni sposoben sam financirati, bo po novem v celoti urejeno skladno z določbami 17. in 18. člena Direktive (EU) 2015/2302. Nova ureditev bo morala biti uveljavljena najkasneje do 1. 7. 2018. Do takrat bo še mogoče sklepati zavarovanje za primer insolventnosti, ki ga zahteva Direktiva 90/314/EGS o paketnih potovanjih, organiziranih počitnicah in izletih v 7. členu in je v slovenski pravni red preneseno s šesto alinejo prvega odstavka 36. člena ZSRT.

Predlog zakona med pogoji za pridobitev licence za dejavnost organiziranja turističnih paketov ne vsebuje več zahteve za predložitev jamstva ali dokazila o zavarovanju za povrnitev škode zaradi neizvajanja ali neustreznega izvajanja pogodbenih obveznosti. Direktiva (EU) 2015/2302 take zahteve namreč ne vsebuje. Tudi Direktiva (90/314/EGS) o paketnih potovanjih, organiziranih počitnicah in izletih v prvi točki 5. člena določa le, da države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev odgovornosti organizatorja potovanja in/ali turističnega agenta do potrošnika za pravilno izpolnjevanje obveznosti iz pogodbe ne glede na to, ali jo mora izpolniti organizator potovanja in/ali turistični agent ali drugi izvajalci storitev brez poseganja v pravico organizatorja potovanja in/ali turističnega agenta, da ukrepa proti drugim izvajalcem storitev. V nadaljevanju določa, da ob morebitni škodi, ki bi nastala potrošniku zaradi neizpolnitve ali nepravilne izpolnitve pogodbe, države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev odgovornosti organizatorja potovanja in/ali turističnega agenta, razen če neizpolnitve ali nepravilne izpolnitve pogodbe ni mogoče pripisati nobenemu od njiju niti kateremu drugemu izvajalcu storitev (ker je nastale napake mogoče pripisati potrošniku, ker gre za višjo silo ipd.).

Pravice potrošnika v primeru neizvedbe pogodbe v Republiki Sloveniji ureja prvi odstavek 57. g člena ZVPot, ki določa, da organizator potovanja odgovarja za škodo, ki jo povzroči potrošniku, zaradi delne ali popolne neizpolnitve pogodbe v skladu s splošnimi pravili, ki urejajo obligacijska razmerja. Obligacijski zakonik v 890. členu določa, da organizator potovanja odgovarja za škodo, ki jo je povzročil potniku, ker sploh ni izpolnil ali je le delno izpolnil s pogodbo in zakonikom določene obveznosti, ki se nanašajo na organiziranje potovanja. To pomeni, da je bilo zahtevi iz 5. člena direktive v celoti zadošča že določba 57. g člena ZVPot in da je zahteva za sklenitev posebnega zavarovanja iz sedme alineje prvega odstavka 36. člena ZSRT podvajala zakonsko ureditev, organizatorjem potovanj pa je v bila dodaten strošek (okoli 250 EUR letno). Na neučinkovitost takega zavarovanja navaja tudi dejstvo, da takšne škode zavarovanja, ki so jih organizatorji turističnih aranžmajev sklenili z zavarovalnicami, te ne krijejo in da to celo navajajo med splošnimi pogoji zavarovanja. Iz zbranih podatkov za leto 2015 izhaja, da je bilo v času veljavnosti ZSRT na temelju 911 sklenjenih zavarovanj podanih 15 odškodninskih zahtevkov, pri čemer nobenemu zahtevku ni bilo ugodeno oziroma odškodnina ni bila izplačana.

Predlog zakona po novem, skladno z zahtevami Direktive 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta o storitvah na notranjem trgu, posebej ureja tudi pogoje za občasno opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih paketov za osebe iz držav pogodbenic, in to tako, da lahko pravne osebe iz držav pogodbenic v Republiki Sloveniji občasno opravljajo dejavnost organiziranja in/ali prodaje turističnih paketov, če izpolnjujejo pogoje za ustanovitev oziroma poslovanje, ki so predpisani v državi, v kateri imajo sedež. Druga alineja tretjega odstavka 15. člena Zakona o storitvah na notranjem trgu namreč določa, da se čezmejno opravljanje storitev lahko omejuje le, če so omejitve utemeljene z razlogi javnega reda, javne varnosti, javnega zdravja ali varstva okolja. Ker je uveljavitev licenc v ZSRT utemeljena le z varstvom potrošnikov in urejanjem razmer na trgu, pri licencah za

turistične agencije nobenemu izmed navedenih pogojev ni zadoščeno. Od turističnih agencij iz držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarske konfederacije, ki bi v Republiki Sloveniji čezmejno opravljale storitve, torej ni mogoče zahtevati, da se prilagodijo slovenski zakonodaji glede pogojev za opravljanje dejavnosti oziroma pridobitve licence, morajo pa izpolnjevati vse tiste predpisane pogoje za ustanovitev oziroma poslovanje, ki so predpisani v državi, v kateri imajo sedež.

Predlog zakona dosledno sledi usmeritvi Vlade Republike Slovenije, da skladno s cilji strateškega razvojnega projekta P10: Prenova regulirnih dejavnosti in poklicev zmanjša število reguliranih poklicev v turizmu. Število reguliranih poklicev v Sloveniji se sicer počasi zmanjšuje, a je v evidenci reguliranih poklicev še vedno (oktober 2016) kar 242 poklicev. To narekuje zmanjšanje njihovega števila tako, da se regulirani poklici ohranijo le v primerih, ko za to obstajajo še posebej utemeljeni razlogi, kot so predvsem učinek na javno zdravje, varnost in okolje. V to skupino je poklice turistični vodnik, turistični spremljevalec oziroma vodja poti težko uvrstiti, zato predlog zakona pogojev za opravljanje teh poklicev več ne ureja. Zaradi zagotavljanja zaščite potnikov določa le, da mora organizator potovanja pri vsaki izvedbi turističnega paketa doma in v tujini za vsako organizirano skupino posebej zagotoviti osebo, ki udeležence spremlja po vnaprej določenem programu ter zanje opravlja organizacijske in tehnične storitve ves čas trajanja turističnega aranžmaja (vodja poti).

Predlagana deregulacija zadeva 1237 turističnih vodnikov in 958 turističnih spremljevalcev, kolikor jih je bilo v Republiki Sloveniji konec leta 2015 vpisanih v register, pri čemer pa mnogi svojega poklica ne opravljajo več. Približno polovica turističnih spremljevalcev je bilo vpisanih v register na podlagi priznavanja dveletnih delovnih izkušenj iz dejavnosti organiziranja potovanj.

Predlagatelj zakona je tako odločitev sprejel po skrbnem tehtanju med pozitivnimi in negativnimi učinki regulacije oziroma deregulacije poklicev turističnega vodnika in turističnega spremljevalca oziroma vodje poti. Izhajal je iz prepričanja, da mora biti regulacija upravičena in sorazmerna.

Poglavitni argument za regulacijo poklicev v turizmu je, da naj bi ta, še posebej v primeru poklica turističnega vodnika, zagotavlja višjo raven kakovosti storitev in boljše predstavitev kulturne dediščine, naravnih znamenitosti in posebnosti posameznega območja, pa tudi, da je poklic turističnega vodnika reguliran v vseh sosednjih državah. Kar zadeva kakovost vodenja, je, nekoliko v nasprotju s pričakovanji, raziskava po izvedeni deregulaciji poklica turistični vodnik v Grčiji pokazala, da se kakovost turističnega vodenja ni poslabšala. Organizatorji potovanj namreč, ne zaradi administrativne zapovedi, temveč zaradi lastnih poslovnih interesov, poskrbijo za kakovost vodenja oziroma usposobljene turistične vodnike.

V prid deregulaciji poklicev v turizmu je, da mora za regulacijo poklica obstajati prepoznaven javni interes. Ta pogoj v tem primeru ni prepričljivo izpolnjen. Možnost odločanja o tem, ali naj ima na voljo usposobljenega vodnika, mora biti prepuščena potrošniku. Za zagotavljanje kakovost storitev turističnega vodenja ni odgovorna država, temveč gospodarski subjekti.

Poleg tega klasično turistično vodenje vse bolj nadomeščajo sodobna digitalna orodja oziroma aplikacije, kar poklic turističnega vodnika postavlja v povsem nov položaj.

Ni mogoče spregledati, da sta v zadnjih letih dve turistično zelo razviti državi (Portugalska in Grčija) deregulirali poklic turističnega vodnika in da o tem že razmišljajo tudi v nekaterih drugih državah.

Pri poklicu turističnega spremljevalca oziroma vodje poti je argumentov za ohranitev regulacije še manj. Nobena država članica EU, z izjemo Hrvaške, tega poklica več ne regulira.

Upošteva deregulacijo poklica turističnega vodnika na državni ravni, predlog zakona tudi ne ureja več turističnega vodenja na turističnem območju oziroma pogojev za opravljanje poklica turistični vodnik turističnega območja. Najetje turističnega vodnika turističnega območja za skupine, ki jih je spremljal turistični vodnik že po veljavni ureditvi ni bilo predpisano. Ta poklic torej že zdaj ni bil

reguliran, saj ZSRT določa le pogoje za opravljanje tega poklica, in se ga zato predlagana sprememba dotika le v manjši meri.

S tem predlogom se odpravlja tudi pogosto očitano diskriminatornost veljavne ureditve, po kateri v ZSRT določeni pogoji za opravljanje poklica turističnega vodnika niso veljali za tuje državljane, ki s spremljajo organizirane skupine obiskovalcev, ki so začeli svoje potovanje zunaj Republike Slovenije, saj so zdaj pogoji za vse izenačeni.

Domači turistični vodniki, ki bodo po uveljavitvi zakona spremljali skupine domačih gostov v države, v katerih mora tuji turistični vodnik predhodno prijaviti opravljanje dejavnosti pri pristojnem organu (Avstrija, Italija itd.), bodo svojo strokovno usposobljenost lahko dokazali z dokazilom, da so v zadnjih desetih letih vsaj dve leti opravljali poklic turističnega vodnika ali z drugimi dokazili, skladno z določbami Direktive 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij.

Predlog zakona tudi ne vsebuje več določbe o opravljanju dejavnosti turističnih športnih storitev in vodenju turistov pri organiziranih športnih dejavnostih na pridobitni podlagi. Tovrstna pridobitna dejavnost ni namenjena zgolj turistom, poleg tega pa je treba tudi upoštevati, da ZSRT že zdaj ne ureja pogojev za opravljanje teh storitev, temveč le napotuje na določbe Zakona o športu (Uradni list RS, št. 22/98), ki to področje ureja v poglavju o zasebnem delu v športu. Pri tem prosto časovne dejavnosti s povišano stopnjo tveganja, kot so skoki z vrvo, spusti po jeklenici, aktivnosti v adrenalinskih parkih ipd., ki so vse pomembnejši del turistične ponudbe, sploh niso športne zvrsti in jih Zakon o športu ne ureja, zato je napačno, da ZSRT v zvezi z njimi napotuje na ta zakon. Poleg tega je namen urejanja tega področja predvsem zagotavljanje splošne varnosti gostov pri opravljanju teh storitev, zato to področje ne sodi v zakon, ki ureja spodbujanje razvoja turizma.

Ker je v vidika zagotavljanja varnosti uporabnikov teh storitev nujno, da se to področje ustrezno sistemsko uredi, bo opravljanje zasebnega dela v športu po novem celovito urejeno z novim Zakonom o športu, pogoje za opravljanje vseh drugih prosto časovnih dejavnosti s povišano stopnjo tveganja pa bo urejena v posebnem predpisu.

b) Način reševanja

- vprašanja, ki se bodo urejala s predlaganim zakonom,

S predlaganim zakonom se bodo neposredno urejali okviri za spodbujanje razvoja turizma na državni ravni in na ravni turističnega območja ter za ta namen potrebna sredstva. Predlog zakona določa temeljne pogoje in merila za dodeljevanje razvojnih spodbud, podeljevanje javnega pooblastila in podeljevanje statusa pravne osebe v javnem interesu. Ureja tudi turistične takse, pri čemer bo njihovo podrobnejše urejanje prepuščeno občinam. Predlog zakona določa tudi pogoje za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih paketov.

Kjer je to potrebno, bodo podrobnejše pogoje in merila za navedena področja še naprej urejali ustrezni izvršilni predpisi.

- vprašanja, se bodo urejala z izvršilni predpisi, in seznam izvršilnih predpisov, ki bodo prenehali veljati:

Z izvršilnimi predpisi bo podrobneje urejeno področje podeljevanja statusa pravne osebe v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma in pogojev za način pridobitve licence, vodenje registra in vsebine registra izdanih licenc organizatorjem potovanj in turističnim agentom ter metodologija za izračun letnega prometa, povezanega z izvedbo turističnih paketov.

Z uveljavitvijo tega zakona bodo prenehali veljati:

- Uredba o razvojnih spodbudah za turizem (Uradni list RS, št. 132/06, 23/07, 107/08 in 36/09),
- Pravilnik o postopku za pridobitev statusa pravne osebe, ki deluje v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma (Uradni list RS, št. 97/04),
- Pravilnik o načinu in postopku pridobitve licence za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev ter o vsebini in načinu vodenja registra izdanih licenc (Uradni list RS, št. 55/04),
- Pravilnik o podeljevanju javnega pooblastila na področju turizma (Uradni list RS, št. 68/08),
- Sklep o uskladitvi vrednosti točke turistične takse (Uradni list RS, št. 25/14).

- vprašanja, ki se bodo reševala drugače, navedite kako (npr. s kolektivnimi pogodbami): /
- vprašanja, na katera ni mogoče poseči s predpisi: /
- vprašanja, ki jih ni treba več urejati s predpisi:

Namesto z Uredbo o razvojnih spodbudah za turizem se bo to področje urejalo s Programom razvojnih spodbud za turizem, ki ga sprejema minister, pristojen za turizem. Predlog zakona predvideva tudi poenostavitev pogojev za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih paketov (za turistične agente tudi ukinitvev licenc), pa tudi deregulacijo poklica turističnega vodnika, turističnega spremljevalca in turističnega vodnika turističnega območja.

- vprašanja, ki se bodo reševala s predpisi, ter v zvezi s katerimi so bili predhodno opravljeni poskusi in testi, da se ugotovi, ali je ukrepanje primerno. /

c) Normativna usklajenost predloga zakona

- z veljavnim pravnim redom:

Predlog zakona je usklajen z obstoječim pravnim redom.

- s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in z mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo:

Predlog zakona je usklajen s splošnoveljavnimi načeli mednarodnega prava in mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

- s predpisi, ki jih je tudi treba sprejeti oziroma spremeniti in »paketno« obravnavati: /

č) Usklajenost predloga zakona:

- s samoupravnimi lokalnimi skupnostmi:

- s civilno družbo oziroma ciljnim skupinami, na katere se predlog zakona nanaša (navedba odprtih vprašanj):

– s subjekti, ki so na poziv predlagatelja neposredno sodelovali pri pripravi predloga zakona oziroma so dali mnenje (znanstvene in strokovne institucije, nevladne organizacije in posamezni strokovnjaki ter predstavniki zainteresirane javnosti).

Gradivo so obravnavali in pripombe dali:

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNO FINANČNA SREDSTVA

- ocena finančnih sredstev za državni proračun: /
- ocena drugih javno finančnih sredstev:

Predlagani zakon bo imel zaradi načrtovanega povečanja turistične takse (ob hkratnem spremenjenem načinu delitve te takse) pozitivne finančne posledice za občinske proračune. Na temelju podatka o zbrani turistični taksi v letu 2015 bi to, ob predpostavki, da bo povprečna višina turistične takse znašala povprečno dva eura, in da bi bilo občinam od tega namenjeno 1,5 eura oziroma 0,235 eura več kot zdaj, za občine pomenilo na letni ravni dodatnih 1.861.000 evrov dodatnih sredstev. Preostali znesek turistične takse v višini 0,5 eura bi se neposredno namenjal Slovenski turistični organizaciji za sofinanciranje trženja in promocije turistične ponudbe Slovenije na tujih trgih. Ob predpostavki nespremenjenega obsega turističnega prometa, bi Slovenska turistična organizacija po tem predlogu letno dodatno prejela 4.289.000 evrov namenskih sredstev.

- predvideno povečanje ali zmanjšanje prihodkov državnega proračuna: /
- predvideno povečanje ali zmanjšanje obveznosti za druga javna finančna sredstva: /
- predvideni prihranki za državni proračun in druga javna finančna sredstva: /
- sredstva bodo zagotovljena z zadolževanjem (poročstva): /
- v naslednjem proračunskem obdobju bodo sredstva zagotovljena: /

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET: /

- sredstva so zagotovljena v sprejetem državnem proračunu na naslednjih proračunskih postavkah ...,
- sredstva bodo zagotovljena s prerazporeditvijo v okviru sprejetega državnega proračuna s postavke ... na postavko ...,
- sredstva bodo zagotovljena z rebalansom ali spremembami državnega proračuna.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

– Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih in v pravnem redu EU

Način pravnega urejanja spodbujanja razvoja turizma v Evropski uniji, pa tudi v drugih državah, se od države do države zelo razlikuje. Tega področja praviloma ne ureja en zakon, temveč različni predpisi v pravnem sistemu vsake države. Vse je odvisno tudi od pomena, ki ga v posamezni državi pripisujejo temu področju, in od stopnje razvitosti turizma.

Pristojnosti glede spodbujanja turizma na lokalni in regionalni ravni med Slovenijo in drugimi državami so težko primerljive, saj ima naša drugačno upravno-teritorialno razdelitev od večine primerjanih držav. Povsod pa je poudarjeno tesno sodelovanje domače administracije, pristojne za turizem, z drugimi resorji, turističnim gospodarstvom, združenji in nevladnimi organizacijami.

Posamezne države članice EU najpogosteje urejajo turistično področje tako, da s predpisi zagotavljajo uresničevanje javnega interesa za pospeševanje turizma, ki zajema oblikovanje in trženje turistične ponudbe ter obveščanje obiskovalcev. Na državni ravni so s predpisi določene pristojnosti posameznih resornih organov pri spodbujanju gospodarskega razvoja, ki je podlaga za turizem, pa tudi oblike spodbujanja turizma in organiziranost za izvajanje trženjskih dejavnosti. Za regionalno raven države praviloma določajo le način financiranja iz javnih sredstev. Spodbujanje turizma na lokalni ravni pa je urejeno zelo različno in odvisno od pristojnosti lokalnih skupnosti na tem področju. Dejavnost javnega interesa za spodbujanje turizma se na tej ravni najpogosteje povezuje z zasebnim sektorjem na podlagi ustanavljanja skupnih družb.

Tudi pri zaračunavanju turistične takse so med državami velike razlike. Nekatere jih sploh ne poznajo (npr. Italija), nekatere pa celo več vrst, kar urejajo s predpisi predvsem na deželni ali lokalni ravni (npr. Avstrija). Turistične takse za lastnike počitniških hiš in počitniških stanovanj ter plovil v stalnih privezih v predpisih drugih držav članic EU, razen na Hrvaškem, ne poznajo, so pa, npr. ponekod v sosednji Avstriji, na lokalni ravni za lastnike počitniških objektov predpisane posebne pristojbine (nemško: Zweitwohnsitzabgabe).

Kar zadeva opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev, so med državami članicami EU velike razlike. Medtem ko nekatere za to področje zahtevajo dovoljenje za opravljanje dejavnosti (licenco), spet druge le neko obliko jamstva oziroma zagotovilo o finančni sposobnosti podjetja ali fizične osebe, ki želi registrirati tako dejavnost, za njeno opravljanje in tudi dokazila o strokovni usposobljenosti, znanju tujih jezikov ter ponekod delovne izkušnje za odgovorno osebo podjetja, je v posameznih državah opravljanje te dejavnosti skoraj povsem prosto oziroma ga ne urejajo predpisi.

Podobno države članice EU urejajo turistično vodenje in spremljanje. Za opravljanje te dejavnosti v nekaterih državah zahtevajo najmanj srednješolsko izobrazbo, opravljen tečaj ali izpit za turističnega vodnika po posebnem programu ter običajno znanje dveh tujih jezikov, v drugih državah pa tega področja sploh ne urejajo s predpisi. Za državljane držav, ki niso članice EU, velja podobna ureditev kakor za organizatorje turističnih potovanj in turistične agente iz teh držav. Posamezne države

(Avstrija, Italija, Madžarska ...) so na podlagi Direktive 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij za turistične vodnike iz drugih držav članic uveljavile tudi zahtevo za vsakoletno prijavo občasnega dela (POD).

– **Prikaz ureditve v pravnem redu EU**

Dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev je na ravni Evropske unije do decembra 2015 urejala Direktiva (90/314/EGS) Sveta o paketnem potovanju, organiziranih počitnicah in izletih z dne 13. 6. 1990. Ta direktiva je v domači pravni red prenesena tako, da je deloma vključena v Zakon o spodbujanju razvoja turizma (7. člen), vsi drugi členi, ki se nanašajo na varstvo potrošnikov, pogodbe in odnose med pogodbenimi strankami, pa so vključeni v Zakon o varstvu potrošnikov in Obligacijski zakonik. Decembra 2015 je to direktivo nadomestila Direktiva (EU) 2015/2302 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o paketnih potovanjih in povezanih potovalnih aranžmajih, spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2011/83 (EU) Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Sveta 90/314/EGS. Ta direktiva, še mnogo natančneje kot prejšnja, ureja predvsem varstvo potnikov oziroma turistov kot potrošnikov.

Na turistično področje posegata tudi Direktiva 1999/42/ES o vzpostavitvi mehanizma za priznavanje kvalifikacij za poklicne dejavnosti iz direktiv o liberalizaciji in prehodnih ukrepih ter dopolnitvi splošnega sistema za priznavanje kvalifikacij ter Direktiva 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta o storitvah na notranjem trgu.

– **Prikaz ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic EU**

Republika Avstrija

V Avstriji se turistično področje na državni ravni ne ureja s posebnim zakonom oziroma spada v pristojnost devetih avstrijskih zveznih dežel, kjer je na regionalni in lokalni ravni urejeno podrobno.

Avstrijski model organiziranosti izhaja iz opredelitve javnega interesa za spodbujanje turizma na lokalni ravni in v ta namen določa merila za turistični kraj (razvrstitev občin v štiri skupine – A, B, C in D) glede na pomen turističnega gospodarstva v posamezni občini. Ta merila so temelj za plačilo krajevnih in regionalnih turističnih taks, ki jih plačujejo gospodarske družbe, in za opredelitev prenočitvene turistične takse, ki jo plačujejo turisti. Na regionalni ravni je kot javni interes opredeljeno skupno trženje turistične ponudbe celotnega območja, ki jo sofinancira tudi država. Organizacijske oblike opravljanja dejavnosti so različne po posameznih regijah in odvisne predvsem od razvitosti turizma.

Na državni ravni deluje turistična organizacija Avstrijski turistični urad (nemško: »Österreich Werbung«), ki povezuje gospodarsko ministrstvo in devet zveznih enot z gospodarstvom preko gospodarske zbornice in neposredno. Naloga te družbe je trženje celovite turistične ponudbe doma in v tujini. Sredstva za trženje na državni ravni zagotavljata proračun iz sredstev ministrstva in gospodarska zbornica. Predvideni so tudi prispevki zainteresiranih družb.

Na regionalni ravni delujejo turistična združenja, ki povezujejo regijske turistične urade. Naloga teh združenj je organizacija in izvedba trženjskih dejavnosti skupaj z gospodarstvom. Del sredstev za financiranje te dejavnosti zagotavlja regionalni oziroma deželni proračun, del zvezni proračun preko nacionalne turistične organizacije, manjši del pa se zagotavlja iz prenočitvene turistične takse.

Na lokalni ravni delujejo turistični uradi, katerih naloga je opravljanje trženjskih dejavnosti ter informiranje in sprejemanje obiskovalcev. Sredstva za te namene se črpajo iz krajevne in prenočitvene turistične takse.

V Avstriji je področje turistične takse urejeno na lokalni ravni, in sicer na ravni dežel in občin. V Spodnji Avstriji je z zakonom o turizmu določeno, da so za pobiranje krajevne takse pooblaščen občine.

Plačujejo jo osebe, ki prenočujejo v prenočitvenih obratih na njihovem območju. Višina takse se določi glede na krajevni razred, lahko se razlikuje tudi znotraj kraja. Predvidene so še oprostitev ter postopek njenega pobiranja in odvajanja. Poleg krajevnih obstajajo regionalne takse, ki jih prav tako plačujejo zavezanci za plačilo krajevnih taks. Regionalna taksa je deželna dajatev. Za pobiranje veljajo smiselno enake določbe kakor za krajevne takse.

V deželi Salzburg imajo poleg zakona o turizmu poseben zakon, ki ureja pobiranje krajevnih taks. Po tem zakonu so občine pooblašene, da pobirajo splošno krajevno takso kot izključno občinsko dajatev, ki se nameni za turistične potrebe v občinah. V tej deželi poznajo tudi posebno zdraviliško takso, ki v bistvu ustreza krajevni, le da se plačuje v zdraviliških okrožjih.

Za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev je treba pridobiti dovoljenje (licenco), ki ga podeli deželna zbornica. Posameznik potrebuje dokazilo, da je sposoben opravljati poklic v turističnem sektorju. Kot dokazilo štejejo:

- poklicna turistična šola in tri leta prakse,
- strokovna kvalifikacija z višjo izobrazbo študija turizma in 1,5 leta prakse,
- strokovna kvalifikacija z visoko izobrazbo študija turizma in eno leto prakse,
- strokovni izpit na deželni gospodarski zbornici (izobrazba ni pomembna).

V deželi Koroški je bil pred kratkim sprejet nov zakon o turizmu. Od stare ureditve se loči predvsem po tem, da zagotavlja boljše organiziranost in usklajevanje med pristojnimi organi, vračilo zaračunanih dajatev neposredno v to dejavnost in predvsem večjo učinkovitost pri izvajanju zakona.

Poklic turističnega vodnika v Avstriji je urejen s predpisi. Kandidat se mora obvezno udeležiti tečaja in opraviti preizkus znanja. Registracija se izvede v okviru obrtnih poklicev. Poklica turističnega spremljevalca pa avstrijski predpisi ne urejajo.

Državljan države članice EU lahko dobijo dovoljenje pod enakimi pogoji kakor avstrijski državljani – kvalifikacije izkažejo pri zbornici in tam pridobijo dovoljenje, ki velja za vso državo. Drugi tuji državljani lahko to dejavnost opravljajo le, če je tako opredeljeno v meddržavnih sporazumih. Za občasno vodenje je za vodnike iz držav pogodbenic predpisana notifikacija pri pristojnem ministrstvu.

Republika Italija

V Italiji je turistično področje opredeljeno v zakonu o turizmu, ki določa le osnovna načela in sredstva turistične politike ter daje regijam pravno podlago za urejanje trženja in področij, ki zadevajo varstvo potrošnikov. Dejavnost celovitega trženja turistične ponudbe na državni in tudi regionalni ravni opravlja javni zavod. Regije na podlagi krovnega zakona sprejemajo svoje zakone o spodbujanju turizma. S to dejavnostjo, ki se nanaša predvsem na skupno trženje, se ukvarjajo zavodi, ki se financirajo iz državnega in deželnega proračuna, delno pa iz lastnih virov.

Turistično takso so na nacionalni ravni ukinili že pred leti, jo pa zaračunavajo ponekod na ravni dežel, ki to področje urejajo vsaka po svoje.

Na lokalni ravni se iz državnih sredstev financirajo le državni turistični informativni uradi na mednarodnih mejnih prehodih, sicer pa stroške informiranja obiskovalcev pokrivajo občine.

Za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev je treba pridobiti ustrezno dovoljenje po načinu, ki je določen z regionalno zakonodajo, pri čemer se mora predložiti dokazilo o finančni sposobnosti in strokovni usposobljenosti za opravljanje dejavnosti. Agencija mora zaposliti tehničnega direktorja z ustrezno stopnjo izobrazbe in opravljenim izpitom za vodenje turistične agencije, ki odgovarja za njeno poslovanje (zahteva se poznavanje administrativnih in organizacijskih pogojev delovanja agencije, poznavanje zakonodaje in turistične geografije ter znanje najmanj dveh tujih jezikov), in še nekaterimi drugimi potrdili, npr. spoštovanje urbanističnih in higiensko-sanitarnih norm. Pred začetkom opravljanja dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev mora podjetje skleniti zavarovalno in jamstveno pogodbo za celotno obdobje delovanja, s katero jamči, da

bo izpolnilo svoje obveznosti do potrošnikov v skladu s pogodbo in predstavljenimi pogoji ter v skladu z dobrimi poslovnimi običaji, ter vplačati kavcijo v korist regije kot jamstvo za povrnitev morebitne škode, povzročene tretjim osebam. Višino kavcije predpiše predsednik regije. Licence, ki jih imajo pravne in fizične osebe iz katere od držav članic EU, se v Italiji priznajo. Dovoljenje za tuje fizične in pravne osebe, ki niso državljani držav članic EU, se izdaja pod posebnimi pogoji, določenimi v domači zakonodaji.

Poklic turističnega vodnika je v Italiji urejen s predpisi, poklic turističnega spremljevalca pa od nedavnega nič več. Dejavnost turističnega vodenja lahko v Italiji opravljajo osebe, ki imajo srednješolsko izobrazbo splošne smeri, opravljen tečaj strokovnega usposabljanja in preizkus znanja, po katerem dobijo spričevalo o usposobljenosti za vodnika (turističnega vodnika ali vodnika po naravni in kulturni dediščini) in se vpišejo v register. Vodenje je omejeno le na posamezno deželo, kar pa ne velja za turistične vodnike iz držav pogodbenic, ki vodijo turiste na temelju prijave občasnega dela. Nekateri regije dodatno zahtevajo znanje vsaj dveh tujih jezikov, od katerih mora biti vsaj eden večinski jezik EU, in še dodatno znanje.

Zvezna republika Nemčija

Na zvezni in deželni ravni turističnega področja ne ureja poseben zakon. Turistična politika je del skupne domače gospodarske politike, za katero je pristojna zvezna vlada predvsem glede zagotavljanja enakih okvirnih pogojev podjetniškega poslovanja, ki omogočajo, varujejo in pospešujejo načrtani gospodarski in tudi turistični razvoj.

Za zagotavljanje sodelovanja med zvezno in deželno ravni je vzpostavljeno posebno telo, in sicer Zvezno deželni turistični odbor, ki ga sestavlja Zvezno ministrstvo za gospodarstvo in tehnologijo ter vsa deželna resorna ministrstva, ki vplivajo na razvoj turizma. Vloga tega skupnega odbora, ki deluje na prostovoljni podlagi, je medsebojno seznanjanje s posameznimi politikami in cilji, usklajevanje skupne turistične politike in dejavnosti ter soglasno oblikovanje razvojnih ukrepov na zvezni in deželni ravni.

Najpomembnejša institucija na državni ravni je turistična organizacija Deutsche Zentrale für Tourismus, ki je uradno odgovorna za trženje nemškega turizma v tujini. Njeni ustanovitelji in člani so vlada in zasebne turistične organizacije. Vodi jo upravni odbor, ki je sestavljen iz predstavnikov zveznega ministrstva, turističnega gospodarstva in deželnih ministrstev. Njeni glavni nalogi sta oblikovanje in izvajanje strateškega tržnega načrta za Nemčijo kot turistično državo s poudarkom na tujih turistih ter zastopanje interesov nemškega turizma v raznih državnih in mednarodnih organizacijah.

Deželne ali regionalne turistične zveze so najpomembnejše turistične organizacije na regionalni oziroma deželni ravni. To so javno-zasebne organizacije, katerih člani so turistična podjetja in deželne vlade. Njihova glavna naloga je zastopanje interesov turističnega gospodarstva dežele ali regije na državni ravni ter trženje in predstavitev za njihove člane. V pospeševanje turizma so s svojimi službami vključene tudi deželne vlade. Njihova naloga je, poleg pomoči pri trženju turizma, podpora pri razvoju infrastrukture, potrebne za turistični razvoj na nekem območju. Dejavnost navedenih turističnih organizacij v Nemčiji se financira iz proračunskih sredstev in finančnih prispevkov njihovih članov.

Na lokalni ravni delujejo turistične informacijske pisarne, ki so pristojne za seznanjanje turistov s turistično ponudbo, prenočitvenimi zmogljivostmi in prireditvami na svojem območju, skrbijo pa tudi za trženje lokalne turistične ponudbe.

Tudi v Nemčiji je turistična taksa (poznajo le izraz Kurtaxe) v pristojnosti zveznih dežel, ki to področje urejajo vsaka po svoje.

V deželi Baden - Württemberg to področje urejata zakon o deželnih pristojbinah, ki določa, da dežela v zdraviliških krajih pobira zdraviliško takso, in zakon o občinskih dajatvah. Namen zdraviliške takse je, da se pokrijejo stroški za postavitve in vzdrževanje zdraviliških objektov ter stroški zdraviliške in razvedrilne dejavnosti. V zakonu o občinskih dajatvah je zato podrobneje določeno, kaj se šteje med upravičene stroške za porabo teh sredstev.

Za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev je v Nemčiji ob registraciji treba predložiti Združenju turističnih agencij potrdilo o finančni sposobnosti za opravljanje te dejavnosti – potrebnih je 25.000 EUR osnovnega kapitala. Izobrazba ni predpisana.

Za dejavnost turističnih vodnikov ni posebnih omejitev ali pogojev, je pa vzpostavljen sistem pridobivanja spričeval, ki dokazujejo pridobljeno znanje.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov

- razlogi za uvedbo novega postopka ali administrativnih bremen in javni interes, ki naj bi se s tem dosegel: /
- ukinitvev postopka ali odprava administrativnih bremen /
- spoštovanje načela »vse na enem mestu« ter organ in kraj izvajanja dejavnosti oziroma obveznosti: /
- podatki oziroma dokumenti, ki so potrebni za izvedbo postopka in jih bo organ pridobil po uradni dolžnosti ter način njihovega pridobivanja: /
- ustanovitev novih organov, reorganizacija ali ukinitvev obstoječih organov: /
- ali bodo zaradi izvajanja postopkov in dejavnosti potrebne nove zaposlitve, ali so izvajalci primerno usposobljeni, ali bodo potrebna dodatno usposabljanje ter finančna in materialna sredstva,

Zaradi uveljavitve novega zakona nove zaposlitve ne bodo potrebne. Osebe, ki izvajajo veljavni zakon in bodo izvajale predlaganega, so že zdaj primerno usposobljene; dodatno usposabljanje ter s tem povezana finančna in materialna sredstva zato ne bodo potrebna.

- ali se bodo zaradi ukinitvev postopkov in dejavnosti zmanjšala število zaposlenih ter finančna in materialna sredstva;

Predlog zakona ne ukinja postopkov ali dejavnosti na način, da bi to vplivalo na zmanjšanje števila zaposlenih ter finančna in materialna sredstva.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

- dokumentacija, ki jo mora stranka predložiti, povečanje ali zmanjšanje obsega dokumentacije z navedbo razlogov:

Obseg dokumentacije se bo zaradi odprave večine pogojev za organiziranje in prodajo turističnih paketov pomembno zmanjšal.

- stroški, ki jih bo imela stranka ali razbremenitev stranke: /
- čas, v katerem bo stranka lahko uredila zadevo: /

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki

Predlog zakona ne bo imel posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo, in sicer za:

- poslovne stroške in poslovanje:

Predlagana poenostavitve pogojev bo vplivala na zmanjšanje stroškov poslovanja turističnih agencij. To se nanaša zlasti na opustitev pogojev glede osebe, ki vodi dejavnost (še posebej za turistične agencije, ki morajo zdaj najemati prokuriste), in črtanje zahteve za plačilo premije zavarovanja za povrnitev škode zaradi neizvajanja ali neustreznega izvajanja pogodbenih obveznosti (najmanj 250

EUR letno). Po drugi strani bodo za organizatorje turističnih paketov izključno kot neposredna posledica uveljavitve Direktive (EU) 2015/2302 predvidoma višji stroški, povezani z zavarovanjem odgovornosti do potnikov v primeru insolventnosti.

- premoženjske pravice: /
- inovacije in raziskave: /
- potrošnike in gospodinjstva:

Z uveljavitvijo Direktive (EU) 2015/2302, katere določbe strožje urejajo obveznost zavarovanja organizatorja turističnih paketov za primer insolventnosti, bodo potniki v tovrstnih primerih mnogo bolj pravno zavarovani.

- določene regije in sektorje: /
- druge države in mednarodne odnose: /
- makroekonomsko okolje: /
- mala in srednja podjetja:

Predlog zakona bo na mala in srednja podjetja, med katera sodi velika večina turističnih agencij, učinkoval ugodno kar zadeva poenostavitev pogojev za poslovanje, bo pa po drugi strani zaradi zahtev, ki jih prinaša Direktiva (EU) 2015/2302, predvidoma vplival na dvig stroškov, povezanih z zavarovanjem za primer insolventnosti. Tako bo zaradi predlagane omilitve pogojev turistične agencije lažje ustanoviti, kar bo obogatilo turistično ponudbo, po drugi strani pa se bo določeno število turističnih agencij – organizatorjev potovanj najverjetneje preusmerilo zgolj v prodajo turističnih paketov, saj bo za to dejavnost zavarovanje za primer insolventnosti potrebno le izjemoma.

- število podjetij in njihova velikost: /
- število podjetij in delovnih mest, na katere se nanaša predlagani predpis:

Predlagani predpis se v ožjem smislu neposredno nanaša na okoli 500 obstoječih, pretežno manjših podjetij (turističnih agencij), ki organizirajo in prodajajo turistične pakete, posredno pa zadeva zelo širok krog pravnih oseb in samostojnih podjetnikov posameznikov, ki sooblikujejo turistično ponudbo.

- pomen različnih kategorij malih in srednjih podjetij v panogah: /
- povezanost z drugimi panogami in možni vplivi na podizvajalce /
- konkurenčnost podjetij:

Eden izmed temeljnih ciljev novega zakona je povečanje konkurenčnosti podjetij, ki organizirajo in prodajajo turistične pakete, in to z odpravljanjem pogojev, ki otežujejo nastanek novih podjetij na tem področju.

- omejevanje dostopa na trg dobaviteljem: /
- omejevanje konkurenčnosti dobaviteljev: /
- zmanjševanje spodbud dobaviteljem za učinkovito konkurenčnost: /

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Predlog zakona ne bo imel posledic na socialnem področju.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

Predlog zakona ne bo imel posledic na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja /

Predlog zakona ne bo imel posledic na druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa

a) Predstavitev sprejetega zakona

- ciljnim skupinam (seminarji, delavnice): /
- širši javnosti (mediji, javne predstavitve, spletne predstavitve):

Zakon bo objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije in na spletnih straneh Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

- zagotovitev spremljanja izvajanja predpisa:

Predpis bo spremljalo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,

- organi, civilna družba /
- metode za spremljanje doseganja ciljev:
- merila za ugotavljanje doseganja ciljev:

Ministrstvo bo tekoče spremljalo predvsem učinke zakona k rasti turističnega prometa, prihodkov od turizma, zaposlovanja ipd., seveda pa tudi vse druge učinke, ki izhajajo iz posameznih zakonskih rešitev (število podeljenih statusov za delovanje v javnem interesu, število podeljenih licenc itd.),

- časovni okvir spremljanja za pripravo poročil,
- roki za pripravo poročil o izvajanju zakona, doseženih ciljih in nadaljnjih ukrepih.

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo bo po uveljavitvi zakona vsako leto pripravilo poročilo o izvajanju zakona, doseženih ciljih in nadaljnjih ukrepih.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona. /

- osebno ime zunanjega strokovnjaka ali firma in naslov pravne osebe, ki je sodelovala pri pripravi zakona.

Pri pripravi predloga zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki ali firme.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA

- spletni naslov, na katerem je bil predpis objavljen:

Predlog zakona je objavljen na spletni strani E-demokracija in spletnih straneh Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo.

- čas trajanja javne predstavitve, v katerem je bilo mogoče posredovati stališča:

Pripombe je mogoče skladno z Resolucijo o normativni dejavnosti (Uradni list RS, št. 95/09) podati v času javne razprave oziroma v 30 dneh od objave na portalu E – demokracija in spletnih straneh Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo.

- datum in kraj morebitne javne obravnave ali druge oblike sodelovanja:
- seznam subjektov, ki so sodelovali: /
- bistvena mnenja, predlogi, in pripombe javnosti: /
- bistvena mnenja, predlogi, in pripombe javnosti, ki niso bili upoštevani in razlogi za neupoštevanje: /

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles:

Pri delu državnega zbora in delovnih teles bodo sodelovali:

- Zdravko Počivalšek, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo
- Eva Štravs Podlogar, državna sekretarka
- Darja Adlešič, v.d. generalne direktorice Direktorata za turizem in internacionalizacijo..

II. BESEDILO ČLENOV

ZAKON O SPODBUJANJU RAZVOJA TURIZMA (ZSRT-1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

(1) Ta zakon ureja načrtovanje, organiziranost in izvajanje spodbujanja razvoja turizma ter določa turistično takso in druga sredstva za opravljanje te dejavnosti na državni ravni in ravni turističnega območja.

(2) Zakon določa tudi pogoje za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih paketov in povezanih potovalnih aranžmajev.

2. člen (uporabljeni izrazi)

(1) Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

– »Turistično območje« je geografsko zaokroženo območje ene ali več občin, ki ponuja splet turističnih storitev oziroma integralni turistični proizvod (storitve prenočevanja, prehrane, zabave, rekreacije in podobnih storitev za prosti čas ter drugih storitev), zaradi katerega ga turist izbere za svoj potovalni cilj.

– »Turistična infrastruktura« so skupni objekti in naprave, ki na turističnem območju omogočajo turistične dejavnosti (bazeni, smučišča, kongresne, gledališke in koncertne dvorane, muzeji in galerije ipd.).

– »Urejanje prebivalcem prijaznejšega okolja« so naložbe v gradnjo in obnovo objektov splošne infrastrukture na turističnem območju, katerih potrebna zmogljivost je večja zaradi turistov, ter v urejanje drugih javnih površin, ki so dostopne tudi turistom.

– »Turistična taksa« je pristojbina za prenočevanje, ki jo zavezanci plačajo kot nadomestilo za določene storitve in ugodnosti, ki so jim na voljo na turističnem območju in se jim ob vsakokratnem koriščenju ne zaračunajo posebej.

– »Nastanitveni obrat« je hotel, motel, penzion, prenočišče, gostišče, hotelsko in apartmajsko naselje, planinski in drugi domovi, kamp, prostori pri sobodajalcih in na turistični kmetiji z nastanitvijo, privez v turističnem pristanišču ter drug objekt za nastanitev turistov.

– »Počitniška hiša ali počitniško stanovanje« je stanovanjska stavba ali stanovanje, ki se uporablja za sezonsko ali občasno prebivanje.

– »Stalni privez v turističnem pristanišču« je privez v turističnem pristanišču, ki se uporablja na podlagi zakupne pogodbe, sklenjene za eno leto.

– »Potnik« pomeni vsako osebo, ki skuša skleniti pogodbo o paketnem potovanju ali pogodbo o povezanem potovalnem aranžmaju ali je upravičena do potovanja na podlagi sklenjene pogodbe.

– »Pogodba o paketnem potovanju« je vsaka pogodba o celotnem turističnem paketu. Če se turistični paket zagotovi na podlagi ločenih pogodb, se za pogodbo o paketnem potovanju štejejo vse pogodbe, ki zajemajo potovalne storitve vključene v turistični paket.

– »Povratek« pomeni vrnitev potnika na kraj odhoda ali na drug kraj, o katerem se dogovorita pogodbeni stranki.

(2) V zakonu uporabljena izrazi, zapisani v moški spolni slovnični obliki, se uporabljajo kot nevtralni za ženske in za moške.

II. SPODBUJANJE RAZVOJA TURIZMA

3. člen

(sredstva za spodbujanje razvoja turizma na državni ravni)

(1) Sredstva za spodbujanje razvoja turizma na državni ravni se zagotavljajo zlasti:

- v proračunu Republike Slovenije,
- iz namenskih sredstev proračuna Republike Slovenije iz koncesijskih dajatev za prirejanje posebnih iger na srečo, ki so namenjena za razvoj in uveljavljanje turizma na državni ravni, kot to določa zakon, ki ureja igre na srečo,
- iz dela turistične takse, ki se po določbi drugega odstavka 17. člena tega zakona namenja za načrtovanje in izvajanje trženja ter promocije celovite turistične ponudbe Slovenije na tujih trgih.

(2) Za spodbujanje razvoja turizma na državni ravni ministrstvo, pristojno za turizem, dodeljuje razvojne spodbude. Osnovni pogoji za dodeljevanje razvojnih spodbud za turizem, ki se zagotavljajo iz sredstev iz prve in druge alineje prejšnjega odstavka, so:

- usklajenost z razvojnimi dokumenti na državni ravni,
- ustreznost finančne konstrukcije projekta,
- usklajenost s predpisi, ki urejajo dodeljevanje državnih pomoči,
- usklajenost s predpisi, ki urejajo javne finance.

(3) Osnovna merila za dodeljevanje razvojnih spodbud za turizem, ki se zagotavljajo iz sredstev iz prejšnjega odstavka, so:

- skladnost z razvojnimi dokumenti turističnega območja,
- kakovost projekta,
- pozitivni učinki na prepoznavnost slovenske turistične ponudbe,
- uresničljivost izvedbe.

(4) Vrste razvojnih spodbud za turizem, ki se zagotavljajo iz sredstev prvega odstavka tega člena in podrobnejše pogoje ter merila za njihovo dodeljevanje, se določijo v programu, ki ga sprejme minister, pristojen za turizem.

4. člen

(izvajalci ukrepov in aktivnosti na področju spodbujanja razvoja turizma)

Ukrepe in aktivnosti na področju spodbujanja razvoja turizma po tem zakonu izvajajo:

- ministrstvo, pristojno za turizem, in druga ministrstva ter organi v njihovih sestavi,
- agencija iz 5. člena tega zakona,
- druge pravne osebe javnega in zasebnega prava, ki delujejo na področju spodbujanja razvoja turizma in jim je bilo podeljeno javno pooblastilo za izvajanje upravnih nalog v skladu s 6. členom tega zakona ali delujejo na področju spodbujanja razvoja turizma v javnem interesu pod pogoji, ki jih določa ta zakon.

5. člen

(agencija)

(1) Dejavnost nacionalne turistične organizacije za načrtovanje in izvajanje trženja celovite turistične ponudbe Slovenije na domačem in tujih trgih izvaja javna agencija, pristojna za trženje in promocijo turizma (v nadaljnjem besedilu: javna agencija).

(2) Javna agencija je pravna oseba javnega prava, ki jo ustanovi Republika Slovenija.

(3) Naloge javne agencije so predvsem:

- načrtovanje, priprava in izvajanje programov trženja celovite slovenske turistične ponudbe in države kot turističnega območja,
- vzpostavitev in upravljanje mreže turističnih predstavništev v tujini,
- vzpostavitev, vzdrževanje in posodabljanje integralnega turistično informacijskega sistema Slovenije,
- spodbujanje partnerskega sodelovanja na ravni turističnega območja in na ravni turističnega proizvoda pri skupnem nastopanju na trgu,
- spodbujanje partnerskega povezovanja pri razvoju in uvajanju novih integralnih turističnih proizvodov, pomembnih z nacionalnega vidika,
- zbiranje, analiziranje in predložitev tržnih informacij s turističnega področja, ki dajejo informacijsko podporo načrtovanju in trženju na vseh področjih in ravneh delovanja.

6. člen

(javno pooblastilo, pogoji in merila za podelitev javnega pooblastila)

(1) Pravnim osebam javnega in zasebnega prava, ki delujejo na področju spodbujanja razvoja turizma, lahko minister, pristojen za turizem, za določen čas z odločbo na podlagi javnega razpisa podeli javno pooblastilo za izvajanje naslednjih upravnih nalog:

- podeljevanje licenc za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih paketov ter vodenje registra teh licenc,
- izvajanje nalog nacionalne kontaktne točke za zagotavljanje vseh potrebnih informacij o nacionalnih zahtevah za jamstvo v primeru insolventnosti ter o identiteti subjektov, ki zagotavljajo jamstvo v primeru insolventnosti za posamezne organizatorje potovanja s sedežem na območju Republike Slovenije, vključno z zagotavljanjem dostopa kontaktnim točkam drugih držav članic Evropske unije do seznamov organizatorjev potovanja, ki izpolnjujejo obveznosti v zvezi z varstvom v primeru insolventnosti in nadzorom nad izpolnjevanjem pogojev organizatorjev potovanja, ki imajo sedež v drugih državah članicah in poslujejo ali usmerjajo dejavnost tudi na trg Republike Slovenije,

(2) Za pridobitev javnega pooblastila mora pravna oseba javnega ali zasebnega prava izpolnjevati naslednje pogoje:

- da je vpisana v register pri pristojnem sodišču ali drugem pristojnem organu,
- da ni v postopku prenehanja, prisilne poravnave, stečaja, prepovedi delovanja, prenehanja po zakonu, sodne likvidacije ali izbrisa iz registra,
- da na dan prijave na javni razpis nima neplačanih obveznosti v zvezi s plačili davkov, prispevkov za socialno varnost ali drugih dajatev, določenih z zakonom, v vrednosti 50 evrov ali več,
- da pravna oseba in odgovorna oseba pravne osebe nista v kazenskem postopku zaradi suma storitve kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, in da zaradi takega kaznivega dejanja ni bila pravnomočno obsojena,
- da ni na seznamu poslovnih subjektov, s katerimi na podlagi predpisov, ki urejajo preprečevanje korupcije, organi javne uprave ne smejo poslovati,
- da deluje najmanj dve leti pred vložitvijo vloge za pridobitev javnega pooblastila,
- da ima dejavnosti za spodbujanje turizma opredeljene v svojem ustanovitvenem aktu,
- da ima usposobljeno osebje, kar se nanaša na doseženo stopnjo strokovne izobrazbe, delovne izkušnje, znanje tujih jezikov, poznavanje zakonodaje in opravljen izpit za vodenje upravnega postopka,
- da ima reference, s katerimi dokazuje svojo usposobljenost za izvajanje upravnih nalog na področju, ki je predmet podelitve javnega pooblastila.

(3) Ministrstvo, pristojno za turizem, pri izbiri med prijavitelji na javni razpis za podelitev javnega pooblastila upošteva naslednja merila:

- a) usposobljenost prijavitelja za izvajanje javnega pooblastila na področju, ki je predmet javnega pooblastila in v tem okviru:
- izobrazbo in delovne izkušnje oseb, ki bodo izvajale upravne naloge na temelju podeljenega javnega pooblastila,

- število zaposlenih oseb z opravljenim strokovnim izpitom za vodenje upravnega postopka,
- reference prijavitelja na enakem ali sorodnem področju dela, ki je predmet javnega pooblastila,
- prostorsko in tehnično opremljenost prijavitelja za izvajanje javnega pooblastila.

b) ponujeno ceno za izvajanje storitve, na katero se nanaša javno pooblastilo, če je storitev, ki je predmet javnega naročila, plačljiva, in ni določena že z zakonom, ki ureja upravne takse.

(4) Na ponujeno ceno iz prejšnjega odstavka mora biti pred izdajo odločbe o podelitvi javnega pooblastila pridobljeno soglasje ministra, pristojnega za turizem, razen če ta cena ni določena že z zakonom, ki ureja upravne takse. Če minister, pristojen za turizem, tega soglasja ne da, se lahko, če cena ni že določena z drugim predpisom, izvedejo pogajanja o njenem znižanju. Če ni doseženega dogovora, se postopek javnega razpisa s sklepom ustavi. Sklep se vroči prijaviteljem, hkrati se jim tudi vrnejo vloge.

7. člen **(postopek podelitve javnega pooblastila)**

(1) Postopek podelitve javnega pooblastila se prične tako, da ministrstvo, pristojno za turizem, izda sklep o začetku postopka podelitve javnega pooblastila. S tem sklepom določi predmet javnega pooblastila, imenuje razpisno komisijo za izvedbo postopka in določi njene naloge.

(2) Javni razpis za podelitev javnega pooblastila se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Pravna oseba, ki želi pridobiti javno pooblastilo, se z vlogo prijavi na ta javni razpis. Vloga mora vsebovati vse dokumente in dokazila, določena z javnim razpisom.

(3) Če vloga ne vsebuje vseh zahtevanih dokumentov in dokazil iz prejšnjega odstavka, razpisna komisija pozove pravno osebo, da vlogo dopolni oziroma predloži manjkajoče listine v roku, ki ne sme biti krajši od osmih dni od dneva odpiranja vlog.

(4) Če pravna oseba vloge ne dopolni v roku iz prejšnjega odstavka, se vloga zavrže.

(5) Razpisna komisija na podlagi postavljenih meril oceni vse popolne vloge ter pripravi predlog za izbiro.

(6) Minister, pristojen za turizem, na podlagi predloga komisije izda odločbo o podelitvi javnega pooblastila.

(7) Na podlagi izdane odločbe o podelitvi javnega pooblastila ministrstvo, pristojno za turizem in izbrani prijavitelj skleneta pogodbo o izvajanju javnega pooblastila, ki mora vsebovati vse sestavine, ki so potrebne za izvajanje javnega pooblastila. Če je storitev, ki je predmet javnega pooblastila, plačljiva, je cenik storitev obvezni sestavni del te pogodbe. Po sklenitvi pogodbe se lahko cene spremenijo le na podlagi soglasja ministra, pristojnega za turizem.

(8) Pogodba se sklenuje za obdobje največ petih let.

(9) Odločba o podelitvi javnega pooblastila se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(10) Pravna oseba, ki je pridobila javno pooblastilo, mora o vseh spremembah v zvezi s svojim statusom oziroma v zvezi s pogoji za pridobitev tega pooblastila takoj obvestiti ministrstvo, pristojno za turizem.

(11) Izpolnjevanje pogojev za izvajanje javnega pooblastila nadzoruje ministrstvo, pristojno za turizem.

8. člen **(podaljšanje in odvzem javnega pooblastila)**

(1) Minister, pristojen za turizem, lahko v soglasju s pravno osebo brez izvedbe javnega razpisa podaljša veljavnost podeljenega javnega pooblastila, če je to nujno za nemoteno izvajanje upravne zadeve, ki je predmet javnega pooblastila. Tako podaljšanje je lahko le enkratno in ne more biti daljše od dveh let.

(2) Nosilcu javnega pooblastila se lahko odvzame javno pooblastilo, če:

- so pri njegovem poslovanju ugotovljene nepravilnosti s pravnomočno odločbo pristojnega organa,
- z javnim pooblastilom dodeljenih upravnih nalog ne izvaja skladno z zakonom,
- z javnim pooblastilom dodeljenih upravnih nalog, tudi po predhodnem opominu ministra, pristojnega za turizem, ne opravi pravočasno,
- se pri izvajanju nadzora ugotovi, da naloge, poverjene z javnim pooblastilom, ne izvaja v skladu z zakonom.

(2) O odvzemu javnega pooblastila z odločbo odloči minister, pristojen za turizem.

(3) Odločba o odvzemu javnega pooblastila se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

9. člen **(opravljanje dejavnosti v javnem interesu)**

(1) Pravnim osebam, ki delujejo na področju spodbujanja razvoja turizma na državni ravni ali na ravni turističnega območja, lahko minister, pristojen za turizem, podeli status pravne osebe, ki deluje v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma (v nadaljnjem besedilu: status pravne osebe v javnem interesu).

(2) Pravna oseba iz prejšnjega odstavka mora za pridobitev statusa pravne osebe v javnem interesu izpolnjevati naslednje pogoje:

- da njeni ustanovitelji niso osebe javnega prava,
- da deluje najmanj dve leti pred vložitvijo vloge za pridobitev statusa pravne osebe v javnem interesu,
- da ima dejavnosti, ki so v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma, opredeljene v svojem ustanovitvenem aktu,
- da je zadnji dve leti pred vložitvijo vloge za podelitev statusa pravne osebe v javnem interesu sredstva pretežno uporabljala za opravljanje dejavnosti, ki so v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma,
- da je v zadnjih dveh letih redno izvajala programe, projekte ali druge dejavnosti za uresničevanje namena in ciljev, ki so v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma,
- da ima izdelan program prihodnjega delovanja, ki vsebuje redno izvajanje dejavnosti v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma,
- da s svojim delovanjem pomembno prispeva k spodbujanju razvoja turizma in to tako, da na državni ravni izvaja ukrepe in aktivnosti povezane informacijsko turistično dejavnostjo, z organizacijo in izvajanjem prireditev, spodbujanjem razvoja celovitih turističnih proizvodov in spodbujanjem prebivalstva za pozitivne odnos do turistov in turizma in podobno, na ravni turističnega območja pa da izvaja dejavnosti in storitve iz 15. člena tega zakona, katerih opravljanje je v javnem interesu in s tem nadomešča delovanje javnih institucij na tem področju.

(3) Pravne osebe, ki želijo pridobiti status za delovanje v javnem interesu na ravni turističnega območja, morajo poleg pogojev iz drugega odstavka tega člena pridobiti soglasje občine ali občin, ki sooblikujejo to območje.

(4) Status za delovanje v javnem interesu se podeli v skladu s predpisi, ki urejajo splošni upravni postopek z odločbo, ki jo izda minister, pristojen za turizem. Podeli se za pet let z možnostjo podaljšanja.

(5) Pravni osebi, ki ji je bil podeljen status za delovanje v javnem interesu in ne izpolnjuje več pogojev za pridobitev tega statusa, se ta odvzame z odločbo, ki jo po uradni dolžnosti izda minister, pristojen za turizem.

(6) Vsebino vloge za podelitev statusa pravne osebe v javnem interesu in podrobnejša merila za izpolnjevanje pogoja iz sedme alineje prvega odstavka tega člena določi minister, pristojen za turizem.

(7) Pravna oseba, ki deluje v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma na državni ravni, mora ministrstvu, pristojnemu za turizem, do konca februarja tekočega leta predložiti poročilo o delu za preteklo leto.

10. člen

(evidenca pravnih oseb, ki imajo status pravne osebe v javnem interesu)

- (1) Evidenco pravnih oseb, ki so pridobile status pravne osebe v javnem interesu na podlagi prejšnjega člena, upravlja ministrstvo, pristojno za turizem.
- (2) Vpis v evidenco se opravi na podlagi odločbe o podelitvi statusa pravne osebe v javnem interesu.
- (3) Izbris iz evidence opravi ministrstvo, pristojno za turizem, na zahtevo pravne osebe, ali po uradni dolžnosti ob poteku ali odvzemu odločbe.
- (4) Podrobnejšo vsebino evidence določi minister, pristojen za turizem.

11. člen

(pridobivanje sredstev na podlagi statusa pravne osebe v javnem interesu)

- (1) Pravni osebi, ki ima status pravne osebe v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma na državni ravni in je registrirana po zakonu, ki ureja društva, lahko ministrstvo, pristojno za turizem, za izvajanje programa spodbujanja razvoja turizma, ne glede na določbe drugih predpisov, podeli proračunska sredstva z neposredno pogodbo.
- (2) Postopek podelitve sredstev iz prejšnjega odstavka se prične tako, da ministrstvo, pristojno za turizem, sprejme sklep o sofinanciranju dejavnosti pravnih oseb, ki delujejo na področju spodbujanja razvoja turizma na državni ravni in so registrirane po zakonu, ki ureja društva.
V sklepu se določi tudi predmet sofinanciranja, imenuje komisijo za izvedbo postopka in določi njene naloge.
- (3) Ministrstvo, pristojno za turizem, na temelju sklepa iz prejšnjega odstavka na svoji spletni strani objavi poziv pravnim osebam iz prvega odstavka tega člena, ki želijo pridobiti sredstva sofinanciranja, da ministrstvu v 8 dneh posredujejo vlogo, ki mora vsebovati naslednja dokazila:
  - da ima pravna oseba status pravne osebe za delovanje v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma na državni ravni,
  - da je pravna oseba registrirana po zakonu, ki ureja društva, za izvajanje dejavnosti s področja spodbujanja razvoja turizma,
  - da pravna oseba deluje na področju spodbujanja razvoja turizma najmanj 5 let,
  - da ima pravna oseba potrjen program dela s finančnim načrtom za tekoče leto, iz katerega so razvidni prihodki in odhodki za izvedbo programa,
  - da program dela pravne osebe vključuje programska področja, ki predstavljajo podporo temeljnim usmeritvam razvoja turizma Slovenije ter ukrepom in aktivnostim za uresničitev teh ciljev.
- (4) Če vloga ne vsebuje vseh zahtevanih dokazil iz prejšnjega odstavka, ministrstvo, pristojno za turizem, pozove pravno osebo, da vlogo dopolni oziroma predloži manjkajoče listine v roku, ki ne sme biti krajši od osmih dni od dneva prejema vloge.
- (5) Če pravna oseba vloge ne dopolni v roku iz prejšnjega odstavka, se vloga zavrže.
- (6) Pri podeljevanju sredstev državnega proračuna pravnim osebam iz prvega odstavka tega člena se upoštevajo naslednja merila:
  - spodbujanje in krepitev partnerskega sodelovanja ponudnikov turističnih storitev, turističnih društev in njihovih zvez, pri oblikovanju in trženju slovenske turistične ponudbe na državni, regionalni in lokalni ravni,
  - spodbujanje in krepitev delovanja turističnih društev in njihovih zvez.
- (7) Razpisna komisija na podlagi meril iz prejšnjega odstavka oceni vse popolne vloge ter pripravi predlog za sofinanciranje.
- (8) Minister, pristojen za turizem, na podlagi predloga komisije, izda odločbo o sofinanciranju.

(9) Na podlagi izdane odločbe o sofinanciranju ministrstvo, pristojno za turizem, in izbrani prijavitelj, skleneta pogodbo o sofinanciranju.

12. člen **(nadzor nad porabniki proračunskih sredstev)**

(1) Ministrstvo, pristojno za turizem, nadzoruje primernost in strokovnost dela vseh pravnih oseb, ki se financirajo iz državnega proračuna na podlagi tega zakona.

(2) Nadzor nad namensko porabo proračunskih sredstev pri pravnih osebah iz prejšnjega odstavka se izvaja skladno z zakonom, predpisi Vlade Republike Slovenije in ministrstev ter drugimi predpisi.

(3) Pravne osebe, ki se financirajo iz državnega proračuna na podlagi tega zakona, morajo ministrstvu, pristojnemu za turizem, pošiljati podatke o porabi proračunskih sredstev.

III. NAČRTOVANJE, ORGANIZIRANJE IN IZVAJANJE SPODBUJANJA RAZVOJA TURIZMA NA RAVNI TURISTIČNEGA OBMOČJA

13. člen **(načrtovanje, organiziranje in izvajanje spodbujanja razvoja turizma)**

(1) Načrtovanje, organiziranje in izvajanje spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja je v pristojnosti občin.

(2) Pri načrtovanju, organiziranju in izvajanju spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja občine upoštevajo razvojne dokumente na državni ravni.

14. člen **(viri financiranja)**

(1) Sredstva za načrtovanje, organiziranje in izvajanje spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja se zagotavljajo v proračunih občin, iz namenskih virov za financiranje spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnih območij, opredeljenih v drugem odstavku tega člena, in iz drugih virov.

(2) Namenska vira za financiranje spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja sta:
– del koncesijske dajatve, ki se po zakonu, ki ureja igre na srečo, nameni lokalnim skupnostim na zaokroženem turističnem območju ter se uporablja za ureditev prebivalcem prijaznejšega okolja in za turistično infrastrukturo,
– del turistične takse, ki se po določbi drugega odstavka 17. člena tega zakona nameni lokalni skupnosti za opravljanje dejavnosti in storitev v javnem interesu, opredeljenih v 15. členu tega zakona.

(3) Občine morajo zagotavljati, da se namenska sredstva iz prejšnjega odstavka porabijo za opravljanje dejavnosti in storitev iz prejšnjega odstavka.

15. člen **(dejavnosti in storitve, katerih opravljanje na ravni turističnega območja je v javnem interesu)**

Dejavnosti in storitve, katerih opravljanje na ravni turističnega območja je v javnem interesu, so:

1. informacijska turistična dejavnost, ki vključuje:

- informiranje turistov,
- zbiranje podatkov za potrebe informiranja obiskovalcev
- ugotavljanje mnenj obiskovalcev o kakovosti turistične ponudbe,
- sprejemanje in posredovanje predlogov in pritožb obiskovalcev v zvezi s turistično ponudbo pristojnim organom,
- urejanje in vzdrževanje turistične signalizacije,

2. spodbujanje razvoja celovitih turističnih proizvodov turističnega območja,
3. trženje celovite turistične ponudbe na ravni turističnega območja,
4. razvoj in vzdrževanje turistične infrastrukture,
5. razvoj in vzdrževanje javnih površin, namenjenih turistom (vzdrževanje in urejanje parkov, zelenic, cvetličnih nasadov, planinskih poti in podobno),
6. organizacija in izvajanje prireditev,
7. ozaveščanje in spodbujanje lokalnega prebivalstva glede pozitivnega odnosa do turistov in turizma,
8. druge storitve, ki se na turističnem območju brezplačno zagotavljajo turistom.

IV. TURISTIČNA TAKSA

16. člen (zavezanci za plačilo)

(1) Turistično takso plačujejo državljani Republike Slovenije in tujci, ki prenočujejo v nastanitvenem objektu v občini zunaj svojega stalnega ali začasnega prebivališča.

(2) Osebe iz prejšnjega odstavka plačajo turistično takso hkrati s plačilom storitev za prenočevanje. Plačati jo morajo tudi, če so deležne brezplačnih storitev za prenočevanje, razen če ta zakon ne določa drugače.

(3) Turistično takso v skladu z določbami 22. do 24. člena tega zakona plačujejo tudi osebe, ki prenočujejo v počitniških hišah, počitniških stanovanjih in na plovilih na stalnih privezih v turističnih pristaniščih.

17. člen (višina in delitev turistične takse)

(1) Turistična taksa se določa v točkah. Vrednost točke znaša 0,25 eura. Višina turistične takse se izračuna tako, da se točkovna vrednost pomnoži z vrednostjo točke.

(2) Turistična taksa se obračuna v enotnem skupnem znesku, nato pa se deli na del, ki je namenjen občini in na del, ki je namenjen agenciji iz 5. člena tega zakona za načrtovanje in izvajanje trženja ter promocije celovite turistične ponudbe Slovenije na tujih trgih.

(3) Število točk turistične takse, ki predstavlja osnovo za izračun zneska turistične takse, določi občina v razponu od 2 do 8 točk, če pa je bilo na območju občine v preteklem letu v nastanitvenih obratih več kot 750.000 prenočitev, pa v razponu od 2 do 10 točk.

(4) Del turistične takse, ki je namenjen agenciji iz 5. člena tega zakona, se vrednoti z dvema točkama.

(5) Občina pri določitvi števila točk turistične takse iz tretjega odstavka tega člena upošteva vrsto nastanitvenih obratov, prebivanje v sezonskem ali zunajsezonskem obdobju ter obseg ugodnosti in storitev, ki jih brezplačno zagotavlja turistom.

(6) Vlada Republike Slovenije lahko na podlagi gibanja cen življenjskih potrebščin enkrat na leto uskladi vrednost točke turistične takse iz prvega odstavka tega člena, in to najpozneje v aprilu z veljavnostjo od prihodnjega koledarskega leta dalje.

18. člen (oprostitev plačila turistične takse)

(1) Plačila turistične takse, razen če se ta plačuje v pavšalnem letnem znesku skladno z drugim odstavkom 22. člena in drugim odstavkom 24. člena tega zakona, so oproščeni:

- otroci do 7. leta starosti,
- osebe z zdravniško napotnico v naravnih zdraviliščih,

- osebe na podlagi predložitve fotokopije odločbe pristojnega organa, iz katere je razvidno, da je pri zavarovancu ugotovljena invalidnost oziroma telesna okvara, ali fotokopije potrdila oziroma izvedenskega mnenja pristojne komisije o ugotavljanju invalidnosti oziroma telesni okvari, ali na podlagi članske izkaznice invalidske organizacije,
- otroci in mladostniki na podlagi predložitve fotokopije odločbe, ki zadeva razvrščanje in usmerjanje otrok s posebnimi potrebami,
- učenci, dijaki in študenti ter njihovi vodje oziroma mentorji, udeleženci rednih vzgojno-izobraževalnih programov, ki jih na nepridobitni podlagi izvajajo vzgojno-izobraževalne ustanove, društva, ustanove v skladu z zakonom, ki ureja ustanove ter verske skupnosti in zavodi med svojimi rednimi dejavnostmi,
- osebe, ki so na začasnem delu in prebivajo v nastanitvenem objektu neprekinjeno več kot 30 dni,
- tuji državljani, ki so po mednarodnih pogodbah oproščeni plačila turistične takse,
- osebe, ki prenočujejo v planinskih domovih.

(2) Turistično takso v višini 50 % plačujejo:

- osebe od 7. do 18. leta starosti,
- osebe, ki prenočujejo v nastanitvenih objektih, vključenih v mednarodno mrežo mladinskih prenočišč (IYHF) in
- turisti v kampih.

(3) Kadar se okoliščine za popolno ali delno oprostitev turistične takse izkazujejo s predložitvijo kopije listine zadošča, da se listina predloži na vpogled in je gostitelj ne prevzame v hrambo.

(4) Občina lahko s svojim predpisom poleg oseb iz prvega odstavka tega člena dodatno določi osebe, ki so v celoti ali delno oproščene plačila turistične takse.

19. člen **(postopek pobiranja in odvajanja turistične takse)**

(1) Pravne osebe javnega in zasebnega prava, samostojni podjetniki posamezniki, sobodajalci in kmetje, ki sprejemajo turiste na prenočevanje, morajo pobirati turistično takso v imenu in za račun občine in agencije iz 5. člena tega zakona hkrati s plačilom storitev za prenočevanje ali najpozneje zadnji dan prenočevanja.

(2) Osebe iz prejšnjega odstavka morajo pobirati in odvajati turistično takso za prenočitev tudi, če ne zaračunavajo plačila storitev za prenočevanje.

20. člen **(evidentiranje plačila turistične takse)**

(1) Osebe iz prejšnjega člena na podlagi evidence gostov, ki jo vodijo po zakonu, ki ureja prijavo prebivališča, oblikujejo evidenco turistične takse, ki vsebuje podatek o številu prenočitev posameznega gosta in znesek pobrane turistične takse za posameznega gosta. Podatki v evidenci turistične takse se hranijo enako obdobje kot evidenca gostov.

(2) Če je oseba oproščena plačila celotne ali dela turistične takse, mora biti vpisan razlog oprostitve iz 18. člena tega zakona v evidenci iz prejšnjega odstavka.

(3) Podatki o evidenci turistične takse morajo biti za vsakega posameznega gosta izpolnjeni najkasneje zadnji dan njegovega prenočevanja.

21. člen **(nakazovanje turistične takse)**

Osebe iz 19. člena tega zakona v skladu z drugim in petim odstavkom 17. člena tega zakona nakazujejo pobrano turistično takso do 25. dne v mesecu za pretekli mesec na poseben račun občine, ki nato del sredstev turistične takse, ki je skladno s četrnim odstavkom 17. člena tega zakona prihodek agencije iz 5. člena tega zakona, v osmih dneh odvede na poseben račun te agencije.

22. člen

(turistična taksa za prenočevanje v počitniških hišah in počitniških stanovanjih)

(1) Občina lahko določi, da se v počitniških hišah ali počitniških stanovanjih na turističnem območju, plačuje turistično takso, če:

- je bilo na območju občine v preteklem letu več kot 100.000 prenočitev ali je na območju občine vsaj 1.500 ležišč v nastanitvenih obratih in
- je na območju občine najmanj 200 objektov iz šeste alineje prvega odstavka 2. člena tega zakona.

(2) Turistična taksa iz prejšnjega odstavka se lahko plača v pavšalnem letnem znesku, ki ga plača lastnik počitniške hiše ali počitniškega stanovanja skladno s tretjim in četrtem odstavkom tega člena, ali po dejanskem številu nočitev, o čemer se odloči lastnik počitniške hiše ali počitniškega stanovanja, ki mora svojo odločitev sporočiti pristojnemu občinskemu organu. Način plačevanja podrobneje določi občina v svojem predpisu.

(3) Lastnik počitniškega stanovanja ali počitniške hiše plača turistično takso v pavšalnem letnem znesku v višini, sorazmerni z obsegom ugodnosti in storitev, ki so na območju občine, kjer je počitniška hiša ali počitniško stanovanje, na voljo brezplačno, vendar največ do 1000 točk.

(4) Višina pavšalnega letnega zneska turistične takse iz prejšnjega odstavka se določa po naslednjih merilih:

- za objekt z do vključno 2 ležiščema: 40 % zneska določene največje višine turistične takse v pavšalnem letnem znesku,
- za objekt s 3 in 4 ležišči: 60 % zneska določene največje višine turistične takse v pavšalnem letnem znesku,
- za objekt s 5 in 6 ležišči: 80 % zneska določene največje višine turistične takse v pavšalnem letnem znesku,
- za objekt s 7 in več ležišči: 100 % zneska določene največje višine turistične takse v pavšalnem letnem znesku iz prvega odstavka tega člena.

(5) Za namen zaračunavanja turistične takse za prenočevanje v počitniških hišah ali počitniških stanovanjih občina vodi evidenco zavezancev za plačilo te takse, ki vsebuje podatek o osebnem imenu, naslovu prebivališča in davčni številki zavezanca ter podatke o številu ležišč počitniške hiše ali stanovanja, kadar zavezanec takso plačuje v odvisnosti od števila ležišč.

(6) Lastnik počitniške hiše ali počitniškega stanovanja iz tretjega odstavka tega člena plača turistično takso v pavšalnem letnem znesku do 31. marca za preteklo leto.

(7) Turistična taksa iz drugega odstavka tega člena, ki se plača v pavšalnem letnem znesku, je prihodek občine.

23. člen

(prijava turistične takse v pavšalnem letnem znesku za prenočevanje v počitniških hišah in počitniških stanovanjih)

(1) Če pristojni občinski organ podvomi o pravilnosti prijavljenega števila ležišč kot podlage za izračun turistične takse v pavšalnem letnem znesku, lastnika počitniške hiše ali počitniškega stanovanja pozove k dopolnitvi prijave s projektno ali drugo uradno dokumentacijo za to hišo ali stanovanje, na podlagi katere je bilo izdano gradbeno dovoljenje in iz katere je razvidno dejansko število sob in posledično ležišč, če pa take dokumentacije ni, pristojni občinski organ v soglasju z lastnikom opravi ogled obravnavane nepremičnine in ugotovi dejansko stanje.

(2) Če lastnik ne predloži projektne ali druge dokumentacije, iz katere bi bilo mogoče določiti število ležišč, oziroma ne privoli v ogled počitniške hiše ali počitniškega stanovanja, na podlagi katerega bi bilo mogoče ugotoviti število ležišč v obravnavani nepremičnini, pristojni občinski organ po preteku roka za dopolnitev prijave lahko izda odločbo, s katero določi znesek turistične takse v polnem

pavšalnem letnem znesku, ki je v tej občini določen v skladu s tretjim odstavkom 22. člena tega zakona.

24. člen

(turistična taksa za prenočevanje na plovilih na stalnih privezih v turističnih pristaniščih)

(1) Občina lahko določi, da turistično takso plačajo osebe, ki prenočujejo na plovilih na stalnem privezu v turističnem pristanišču.

(2) Turistična taksa iz prejšnjega odstavka se lahko plača v pavšalnem letnem znesku, ki ga plača lastnik plovila skladno s tretjim in četrtem odstavkom tega člena, ali po dejanskem številu nočitev, o čemer se odloči lastnik plovila, ki mora svojo odločitev sporočiti pristojnemu občinskemu organu. Način plačevanja turistične takse iz prejšnjega odstavka podrobneje določi občina v svojem predpisu.

(3) Lastnik plovila iz prejšnjega odstavka plača turistično takso v pavšalnem letnem znesku v višini, ki je sorazmerna z obsegom ugodnosti in storitev, ki so na območju občine, kjer je turistično pristanišče, na voljo brezplačno, vendar največ do 1000 točk.

(4) Višina pavšalnega letnega zneska turistične takse iz prejšnjega odstavka, ki ga plača lastnik plovila, se določa po naslednjih merilih:

- za plovilo z do vključno 4 ležišči: 50 % zneska določene največje višine turistične takse v pavšalnem letnem znesku,
- za plovilo s 5 do vključno 8 ležišči: 75 % zneska določene največje višine turistične takse v pavšalnem letnem znesku,
- za plovilo z 9 in več ležišči: 100 % zneska določene največje višine turistične takse v pavšalnem letnem znesku iz prejšnjega odstavka.

(5) Za namen zaračunavanja turistične takse za prenočevanje na plovilih na stalnih privezih v turističnih pristaniščih občina vodi evidenco zavezancev za plačilo te takse, ki vsebuje podatek o osebnem imenu in naslovu prebivališča zavezanca in podatke o številu ležišč na plovilu, kadar zavezanec takso plačuje v odvisnosti od števila ležišč.

(6) Lastnik plovila iz drugega odstavka tega člena plača turistično takso v pavšalnem letnem znesku do 31. marca za preteklo leto.

(7) Turistična taksa iz drugega odstavka tega člena, ki se plača v pavšalnem letnem znesku, je prihodek občine.

25. člen

(obračun turistične takse)

(1) Če ob nastanku taksne obveznosti taksa ni plačana, občina taksnemu zavezancu izroči ali pošlje plačilni nalog, s katerim mu naloži, naj v 15 dneh plača dolžno takso. Plačilni nalog mora vsebovati osebno ime in naslov zavezanca, za pravno osebo pa naziv in sedež, višino dolžne takse ter pravno podlago za njeno odmero, številko računa za njeno nakazilo, referenco, pouk o pravnem sredstvu ter opozorilo zavezancu o posledicah, če takse v roku ne plača.

(2) Zoper plačilni nalog iz prejšnjega odstavka je v osmih dneh od njegove vročitve dopusten ugovor iz razlogov, da taksna obveznost ni nastala, da je taksa že plačana ali da je bila taksa napačno odmerjena.

(3) O ugovoru v 15 dneh s sklepom odloči organ, ki je izdal plačilni nalog.

(4) Organ iz prejšnjega odstavka s sklepom ugovoru ugodi ali ga zavrne ali pa zavrže kot prepoznega, nepopolnega ali nedovoljenega. Če ugotovi, da je bila taksa že plačana ali pa da taksna obveznost ni

nastala, ugovoru ugotovi in izpodbijani plačilni nalog odpravi. Če ugotovi, da je bila taksa napačno odmerjena, ugovoru ugotovi in izpodbijani plačilni nalog nadomesti z novim plačilnim nalogom.

(5) Zoper sklep o ugovoru je dovoljena pritožba, ki ne zadrži izvršitve sklepa.

(6) Če organ, ki je izdal plačilni nalog, po uradni dolžnosti ugotovi, da so v plačilnem nalogu napake, ga lahko do potrditve izvršljivosti nadomesti z novim plačilnim nalogom. Zoper nov plačilni nalog je dopusten ugovor, za katerega se uporabljajo določbe tega člena.

(7) Ugovor zoper plačilni nalog zadrži izvršitev.

(8) Od taks, ki jih taksni zavezanec ni plačal v 15 dneh od vročitve plačilnega naloga, se plačajo zamudne obresti po 0,0247-odstotni dnevni obrestni meri. Od zamudnih obresti, ki jih taksni zavezanec ni plačal, se zamudne obresti ne zaračunavajo.

26. člen **(prisilna izterjava turistične takse)**

(1) Prisilno izterjavo neplačane turistične takse opravlja pristojni davčni organ.

(2) Če taksa iz plačilnega naloga ni plačana v višini in rokih, določenih s tem zakonom, in taksni zavezanec ne vloži ugovora ali vloge za oprostitev, občina potrdi izvršljivost plačilnega naloga in ga pošlje pristojnemu davčnemu organu v izvršitev.

(3) Turistična taksa se prisilno izterja po predpisih, ki urejajo prisilno izterjavo davkov.

(4) Neplačane turistične takse se prisilno ne izterjajo, če znesek neplačane takse v posamezni zadevi ne presega zneska, ki je z davčnimi predpisi določen kot znesek, za katerega se ne opravi prisilna izterjava.

(5) Pravica do izterjave turistične takse zastara v rokih, določenih v zakonu, ki ureja prisilno izterjavo davkov.

V. POGOJI ZA OPRAVLJANJE DEJAVNOSTI ORGANIZIRANJA IN DEJAVNOSTI PRODAJE TURISTIČNIH PAKETOV

27. člen **(potovalna storitev, turistični paket in povezan potovalni aranžma)**

(1) Potovalna storitev pomeni:

- prevoz,
- nastanitev, ki ne predstavlja neločljivega dela prevoza in ni za namene bivanja,
- najem osebnih avtomobilov in drugih motornih vozil, kot so opredeljena v zakonu, ki ureja motorna vozila ali motornih koles za katera je v skladu z zakonom, ki ureja vozniška dovoljenja, zahtevan vozniško dovoljenje za vozila kategorije A,
- drugo turistično storitev, ki ni neločljivo povezana s prevozom, nastanitvijo ali najemom motornih vozil ali motornih koles v smislu prve, druge ali tretje alineje tega odstavka.

(2) Turistični paket sestavljata vsaj dve različni potovalni storitvi za namene istega potovanja ali počitnic, če ponudnik pred sklenitvijo ene pogodbe o vseh storitvah združi vse storitve, tudi če so te storitve združene na zahtevo potnika ali v skladu z izbiro potnika, ali če se te storitve ne glede na to, če so s posameznimi podjetji, ki ponujajo potovalne storitve, sklenjene ločene pogodbe:

- kupijo na eni prodajni točki in so bile izbrane, preden se potnik strinja s plačilom;

- ponujajo, prodajajo ali zaračunavajo po skupni ali celotni ceni;
- oglašujejo ali prodajajo z uporabo izraza »turistični paket« ali podobnim izrazom;
- sestavijo po sklenitvi pogodbe, s katero podjetje potniku omogoči, da sam izbira med različnimi vrstami potovalnih storitev ali
- kupijo pri različnih podjetjih prek povezanih postopkov spletne rezervacije, pri katerih podjetje, s katerim je bila sklenjena prva pogodba, drugemu ali drugim podjetjem posreduje ime potnika, njegov elektronski naslov in podatke o plačilu ter je pogodba z drugim ali drugimi podjetji, sklenjena najpozneje 24 ur po potrditvi rezervacije prve potovalne storitve.

(3) Povezan potovalni aranžma pomeni vsaj dve različni vrsti potovalnih storitev, kupljeni za namene istega potovanja ali počitnic, ki ne štejejo za turistični paket, zaradi česar so sklenjene ločene pogodbe s posameznimi ponudniki potovalnih storitev, če podjetje:

- omogoči, da potnik ob enkratnem obisku njegove prodajne točke ali stiku z njo izberejo in ločeno plačajo posamezne potovalne storitve, ali
- usmerjeno omogoča nakup vsaj ene dodatne potovalne storitve drugega podjetja, če je pogodba s tem drugim podjetjem sklenjena največ 24 ur po potrditvi rezervacije prve potovalne storitve;

(4) Kombinacija potovalnih storitev, pri katerih se največ ena potovalna storitev iz prve, druge ali tretje alineje prvega odstavka tega člena kombinira z eno ali več turističnih storitev iz četrte alineje prvega odstavka tega člena, se ne šteje za turistični paket, če slednje storitve:

- ne predstavljajo več kot četrtno vrednosti celotnega paketa, se ne oglašujejo kot bistven element turističnega paketa in kako drugače ne predstavljajo bistvenega elementa tega paketa, ali
- potnik izbere in kupi šele po začetku izvajanja potovalne storitve iz prve, druge ali tretje alineje prvega odstavka tega člena.

(5) Kombinacija potovalnih storitev, pri katerih se največ ena potovalna storitev iz prve, druge ali tretje alineje prvega odstavka tega člena kombinira z eno ali več turističnih storitev iz četrte alineje prvega odstavka tega člena se ne šteje za povezan potovalni aranžma, če slednje storitve ne predstavljajo več kot četrtno skupne vrednosti storitev, se ne oglašujejo kot bistven element kombinacije in kako drugače ne predstavljajo bistvenega elementa potovanja ali počitnic.

28. člen **(področje uporabe)**

Določbe tega poglavja, z izjemo 32. člena, se ne uporabljajo za:

- turistične pakete in povezane potovalne aranžmaje, ki trajajo manj kot 24 ur in ne vključujejo prenočevanja,
- turistične pakete in povezane potovalne aranžmaje, ki so ponujeni ali občasno izvedeni na nepridobitni osnovi samo za zaključene skupine potnikov,
- turistične pakete in povezane potovalne aranžmaje, kupljene na podlagi okvirne pogodbe za organiziranje poslovnih potovanj med podjetjem in drugo fizično ali pravno osebo, ki deluje za namene povezane z njegovo pridobitno dejavnostjo.

29. člen **(dejavnost organiziranja in dejavnost prodaje turističnih paketov)**

(1) Dejavnost organiziranja turističnih paketov obsega organiziranje turističnih paketov in njihovo prodajo oziroma ponujanje v prodajo. To dejavnost lahko opravljajo pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki (v nadaljevanju: organizator potovanja).

(2) Dejavnost prodaje turističnih paketov obsega prodajo oziroma ponujanje v prodajo turističnih paketov, ki jih je sestavil organizator potovanja. To dejavnost lahko opravljajo pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki (v nadaljevanju: turistični agent).

30. člen
(licenca za opravljanje dejavnosti organiziranja in dejavnosti prodaje turističnih paketov in register izdanih licenc)

(1) Pravica do opravljanja dejavnosti organiziranja in dejavnosti prodaje turističnih paketov se pridobi na podlagi licence, ki jo podeli ministrstvo, pristojno za turizem.

(2) Register izdanih licenc pravnim osebam in samostojnim podjetnikom posameznikom, ki opravljajo dejavnost organiziranja in dejavnost prodaje turističnih paketov upravlja ministrstvo, pristojno za turizem.

(3) Podrobnejše pogoje in način pridobitve licence, upravljanja registra in vsebine registra iz prejšnjega odstavka predpiše minister, pristojen za turizem.

31. člen
(pogoji za opravljanje dejavnosti organiziranja in dejavnosti prodaje turističnih paketov)

(1) Organizator potovanja mora za pridobitev licence za opravljanje dejavnosti organiziranja turističnih paketov iz prvega odstavka 29. člena tega zakona izpolnjevati naslednje pogoje:

- da ima poslovni prostor, ki je dostopen strankam (razen ob izključni spletni prodaji);
- da za tekoče leto izpolnjuje pogoje glede odgovornosti organizatorja potovanja iz 33., 34., 35. in 38. člena tega zakona.

(2) Turistični agent mora za pridobitev licence za opravljanje dejavnosti prodaje turističnih paketov iz drugega odstavka 29. člena tega zakona izpolnjevati naslednje pogoje:

- da ima poslovni prostor, ki je dostopen strankam v določenem obratovalnem času;
- da izpolnjuje enake pogoje glede odgovornosti iz druge alineje prejšnjega odstavka kot organizator potovanja, če prodaja oziroma ponuja v prodajo turistične pakete in povezane potovalne aranžmaje, ki jih je sestavil organizator potovanja, ki ima sedež izven Evropskega gospodarskega prostora, razen če dokaže, da te pogoj izpolnjuje organizator potovanja.

32. člen
(obveznost zagotavljanja vodje poti)

(1) Pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki opravlja dejavnost organiziranja turističnih paketov, mora pri vsaki izvedbi turističnega paketa doma in v tujini za vsako organizirano skupino posebej zagotoviti osebo, ki udeležence spremlja po vnaprej določenem programu ter zanje opravlja organizacijske in tehnične storitve ves čas trajanja turističnega aranžmaja (vodja poti).

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka pravni osebi ali samostojnemu podjetniku posamezniku, ki opravlja dejavnost organiziranja turističnih paketov, ni treba zagotoviti vodje poti, če je ta organiziran z javnim potniškim prometom.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena pravni osebi ali samostojnemu podjetniku posamezniku, ki opravlja dejavnost organiziranja turističnih paketov, ni treba zagotoviti vodje poti med prevozom do izhodiščnega kraja letovanja ali potovanja in nazaj, če prevoznik zagotavlja osebo za spremstvo (sprevodnik, stevard ipd.).

33. člen
(odgovornost organizatorja potovanja)

(1) Organizator potovanja zagotovi jamstvo za povračilo vseh plačil, ki so bila izvedena s strani potnika ali v njegovem imenu, če posamezne storitve niso bile izvedene zaradi insolventnosti organizatorja potovanja.

(2) Za namene tega zakona se šteje, da je organizator potovanja insolventen, kadar postane nesposoben pravočasno izpolnjevati zapadle obveznosti in zaradi tega ne pride do izvedbe potovalnih storitev.

(3) Če pogodba o paketnem potovanju vključuje tudi prevoz, je organizator potovanja v primeru njegove insolventnosti odgovoren tudi za povratek potnikov.

(4) V primeru insolventnosti lahko organizatorji potovanja ponudijo tudi nadaljevanje turističnega paketa.

(5) Če organizator potovanja nima sedeža v državi članici Evropske unije in prodaja, ponuja v prodajo turistične pakete ali kako drugače usmerja takšno dejavnost na trg Republike Slovenije, zagotovi jamstvo za primere insolventnosti v skladu s tem zakonom.

34. člen **(obseg in učinkovitost jamstva)**

(1) Organizator potovanja zagotovi, da je jamstvo iz prejšnjega člena učinkovito in krije razumno predvidljive stroške, vključno s stroški povratka potnika, kadar turistični paket vsebuje tudi prevoz.

(2) Jamstvo mora zadoščati za kritje vseh plačil za namene turističnega paketa s strani potnikov v obdobju leta, v katerem je največje povpraševanje. Pri izračunu zahtevane višine jamstva se upošteva vrsta in cena turističnih paketov, vrsta prevoza in dolžino obdobja zahtevnih predplačil pred začetkom turističnega paketa, vendar višina jamstva ne sme znašati manj kot 10 odstotkov načrtovane letne prodaje turističnih paketov.

(3) Potniki uživajo pravice iz naslova jamstva za primer insolventnosti organizatorja potovanja ne glede na njihov kraj bivanja, kraj odhoda ali kraj prodaje turističnega paketa in ne glede na to, v kateri državi članici Evropske unije se nahaja subjekt, ki zagotavlja jamstvo v primeru insolventnosti.

(4) Če insolventnost organizatorja potovanja vpliva na izvedbo turističnega paketa, ki se je že začel izvajati, jamstvo obsega tudi brezplačno zagotovitev povratka potnikov in financiranje nastanitve pred povratkom, če je to potrebno.

(5) Jamstvo mora zagotavljati povračilo plačil za neizvedene potovalne storitve brez nepotrebnega odlašanja po vložitvi zahteve potnika.

(6) Metodologijo za izračun letnega prometa, povezanega z izvedbo turističnih paketov, določi minister, pristojen za turizem.

35. člen **(vzajemno priznavanje)**

Če ima organizator potovanja sedež v drugi državi članici Evropske unije, se šteje, da izpolnjuje zahteve tega zakona glede jamstva v primeru insolventnosti, če zagotavlja takšno jamstvo v skladu s predpisi države članice Evropske unije v kateri ima sedež.

36. člen **(nacionalna kontaktna točka)**

(1) Nacionalna kontaktna točka zagotavlja kontaktnim točkam drugih držav članic Evropske unije vse potrebne informacije o nacionalnih zahtevah za jamstvo v primeru insolventnosti ter o identiteti

subjektov, ki zagotavljajo jamstvo v primeru insolventnosti za posamezne organizatorje s sedežem na območju Republike Slovenije.

(2) Nacionalna kontaktna točka omogoči kontaktnim točkam drugih držav članic Evropske unije dostop do seznamov organizatorjev potovanj, ki izpolnjujejo obveznosti v zvezi z varstvom v primeru insolventnosti. Sezname tudi javno objavi na svoji spletni strani.

(3) Nacionalna kontaktna točka tudi preverja izpolnjevanje pogojev organizatorjev potovanj, ki imajo sedež v drugih državah članicah in poslujejo ali usmerjajo dejavnost tudi na trg Republike Slovenije.

(4) Naloge nacionalne kontaktne točke opravlja ministrstvo, pristojno za turizem.

37. člen **(upravno sodelovanje)**

(1) Ministrstvo, pristojno za turizem, lahko od drugih držav članic zahteva pojasnila od države članice v kateri ima organizator potovanja sedež, če ima dvome glede njegovega varstva v primeru insolventnosti.

(2) Če ministrstvo, pristojno za turizem, prejme zahtevo za pojasnila iz prejšnjega odstavka s strani pristojnega organa druge države članice Evropske unije, na prejeta zahtevo odgovori brez nepotrebnega odlašanja ob upoštevanju nujnosti in zahtevnosti zadeve oziroma najkasneje v petnajstih delovnih dneh od prejema zahteve.

38. člen **(jamstvo pri povezanih potovalnih aranžmajih)**

(1) Pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki, ki omogočajo povezane potovalne aranžmaje, zagotovijo jamstvo za povračilo vseh plačil potnikov, če potovalna storitev, ki je del povezanega potovalnega aranžmaja, ni izvedena zaradi njihove insolventnosti. Če je takšno podjetje odgovorno tudi za prevoz potnikov, jamstvo krije tudi povratek potnikov.

(2) Glede zagotavljanja jamstva za primer insolventnosti podjetij, ki omogočajo povezane potovalne aranžmaje, se smiselno uporabljajo določbe četrtega odstavka 33. člena in 34. do 37. člena o odgovornosti organizatorja potovanja, obsegu in učinkovitosti jamstva, vzajemnem priznavanju, nacionalni kontaktni točki ter upravnem sodelovanju.

39. člen **(pogoji za občasno opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih paketov za osebe iz držav pogodbenic)**

Ne glede na določbe 30. in 31. člena tega zakona lahko pravne osebe in podjetniki posamezniki iz države članice Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije ali iz držav, s katerimi je sklenjen ustrezen mednarodni sporazum (v nadaljnjem besedilu: osebe iz države pogodbenice), ki so v državi, v kateri so ustanovljene, pridobile pravico do opravljanja dejavnosti iz prvega in drugega odstavka 29. člena tega zakona, v Republiki Sloveniji občasno opravljajo dejavnost organiziranja oziroma dejavnost prodaje turističnih paketov.

VI. NADZOR IN UPRAVNI UKREPI

40. člen

(nadzor)

(1) Nadzor nad pobiranjem in odvajanjem turistične takse ter vodenjem evidenc iz 18. do 26. člena tega zakona opravlja pristojni občinski inšpekcijski organ, ustanovljen v skladu z zakonom, ki ureja lokalno samoupravo.

(2) Nadzor nad določbami, ki urejajo opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev iz 27. do 39. člena opravlja organ, pristojen za tržno inšpekcijo.

41. člen (upravni ukrepi)

(1) Če pristojni inšpekcijski organ pri nadzorstvu ugotovi, da pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki opravlja dejavnost organiziranja ali dejavnost prodaje turističnih paketov ne izpolnjuje pogojev, ki jih določa 31. člen tega zakona, izda odločbo, s katero odredi, da je treba ugotovljene pomanjkljivosti in nepravilnosti odpraviti in določi rok za njihovo odpravo. O svojih ugotovitvah lahko obvesti tudi ministrstvo, pristojno za turizem in predlaga, da se tej pravni osebi ali samostojnemu podjetniku posamezniku za obdobje do odprave pomanjkljivosti začasno odvzame licenco iz prvega odstavka 30. člena tega zakona.

(2) Če pomanjkljivosti in nepravilnosti iz prejšnjega odstavka niso odpravljene v določenem roku, izda pristojni inšpektor odločbo o prepovedi opravljanja dejavnosti organiziranja ali prodaje turističnih aranžmajev.

(3) Pritožba zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena ne zadrži njene izvršitve.

VII. KAZENSKE DOLOČBE

42. člen (prekrški glede turistične takse)

(1) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki sprejema osebe na prenočevanje, če ne:

- pobira turistične takse po prvem in drugem odstavku 19. člena tega zakona,
- vodi evidence v skladu s prvim in drugim odstavkom 20. člena tega zakona,
- nakazuje pobrane turistične takse v skladu z določbo 21. člena tega zakona.

(2) Z globo od 200 do 800 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka odgovorna oseba pravne osebe.

(3) Z globo od 400 do 2.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost in sprejema osebe na prenočevanje.

(4) Z globo od 120 do 400 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje posameznik, ki je sobodajalec in sprejema osebe na prenočevanje.

43. člen (prekrški glede opravljanja dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev)

(1) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:

– opravlja dejavnost organiziranja turističnih paketov, čeprav nima licence iz prvega odstavka 30. člena tega zakona ali ne izpolnjuje pogojev za opravljanje te dejavnosti iz prvega odstavka 31. člena tega zakona,

– opravlja dejavnost prodaje turističnih paketov, čeprav nima licence iz prvega odstavka 30. člena tega zakona ali ne izpolnjuje pogojev za opravljanje te dejavnosti iz drugega odstavka 31. člena tega zakona,

- če ponuja v prodajo ali prodaja povezane potovalne aranžmaje in ne zagotavlja jamstva za povračilo vseh izplačil potnikom v skladu z 38. členom tega zakona,

(2) Z globo od 200 do 800 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka odgovorna oseba pravne osebe.

(3) Z globo od 1.200 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena samostojni podjetnik posameznik.

(4) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznujeta za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, če ne zagotovita vodje poti pri vsaki izvedbi potovanja doma ali v tujini v skladu z določbo prvega odstavka 32. člena tega zakona.

(5) Z globo od 200 do 800 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje odgovorna oseba pravne osebe oziroma odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

VIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

44. člen

(veljavnost Programa izvajanja finančnih spodbud)

Z dnem uveljavitve tega zakona se kot predpis iz četrtega odstavka 3. člena tega zakona šteje Program izvajanja finančnih spodbud Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo 2015 – 2020 z dne 22. 4. 2015.

45. člen

(nadaljevanje delovanja agencije)

Z dnem uveljavitve tega zakona Slovenska turistična organizacija, ustanovljena na podlagi Sklepa o ustanovitvi Javne agencije Republike Slovenije za trženje in promocijo turizma (Uradni list RS, št. 46/15) nadaljuje delo kot javna agencija iz prvega odstavka 5. člena tega zakona.

46. člen

(veljavnost odločb, izdanih po dosedanjih predpisih)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona odločbe o podelitvi statusa pravne osebe, ki delujejo v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma, izdane na podlagi 15. člena Zakona o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 2/04, 57/12 in 17/15), ostanejo v veljavi do poteka roka, ki je v njih naveden. Postopki, ki v času uveljavitve tega zakona še niso zaključeni, se končajo po predpisih, ki so veljali v času vložitve vloge.

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona pogodba št. 322-28/2015, sklenjena na podlagi odločbe o podelitvi javnega pooblastila Turistično gostinski zbornici Slovenije za podeljevanje licenc za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev in vodenje registra teh licenc ter za izvajanje preizkusov znanja za osebe, ki pridobivajo naziv turistični vodnik in turistični spremljevalec, in druge s tem postopkom povezane upravne naloge, objavljena v Uradnem listu RS, št. 41/16, velja do spremembe, a najdlje do poteka časa, za katerega je bila sklenjena.

47. člen
(uveljavitev vrednosti točke, način izračunavanja in delitve turistične takse)

(1) Vrednost točke turistične takse iz prvega odstavka 17. člena tega zakona začne veljati s 1. januarjem 2018. Do takrat se turistična taksa zaračunava v višini, kot jo določata 26. člen Zakona o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 2/04, 57/12 in 17/15) in Sklep o uskladitvi vrednosti točke turistične takse (Uradni list RS, št. 25/14).

(2) Način obračunavanja in delitve turistične takse, kot ga urejata drugi in tretji odstavek 17. člena tega zakona se začne izvajati s 1. januarjem 2018.

(3) Občine morajo najkasneje do 31. 12. 2017 uskladiti splošne akte, s katerimi urejajo turistično takso, z določbami tega zakona.

48. člen
(izpolnjevanje pogoja glede odgovornosti organizatorja)

(1) Določbe glede odgovornosti organizatorja iz 33., 34., 35. in 38. člena tega zakona se začno uporabljati 1. 7. 2018. Po tem roku morajo ta pogoj izpolnjevati tudi pravne osebe, ki opravljajo dejavnost organizatorja turističnih paketov in jim je bila licenca iz prvega odstavka 30. člena že podeljena.

(2) Ministrstvo, pristojno za turizem vzpostavi nacionalno kontaktno točko iz 36. člena tega zakona do 1. 7. 2018.

49. člen
(rok za izdajo podzakonskih predpisov)

Minister, pristojen za turizem, izda podzakonske predpise, potrebne za izvajanje tega zakona, v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

50. člen
(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehata veljati:

- Zakon o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 2/04, 57/12 in 17/15), razen šeste alineje prvega odstavka 36. člena, ki se sme uporabljati do 30. 6. 2018,
- Uredba o razvojnih spodbudah za turizem (Uradni list RS, št. 132/06, 23/07, 107/08 in 36/09),
- Pravilnik o podeljevanju javnega pooblastila na področju turizma (Uradni list RS, št. 68/08),
- Sklep o uskladitvi vrednosti točke turistične takse (Uradni list RS, št. 25/14).

51. člen
(uporaba dosedanjih predpisov)

(1) Pravilnik o postopku za pridobitev statusa pravne osebe, ki deluje v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma (Uradni list RS, št. 97/04) preneha veljati z dnem uveljavitve tega zakona, se pa še smiselno uporablja do uveljavitve podzakonskega predpisa iz sedmega odstavka 9. člena tega zakona.

(2) Pravilnik o načinu in postopku pridobitve licence za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev ter o vsebini in načinu vodenja registra izdanih licenc (Uradni list RS, št. 55/04) preneha veljati z dnem uveljavitve tega zakona, se pa še smiselno uporablja do uveljavitve podzakonskega predpisa iz tretjega odstavka 30. člena tega zakona.

52. člen
(začetek veljavnosti zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

I. Splošne določbe

K 1. členu

Predlog zakona v tem delu določa področje urejanja, ki zajema načrtovanje, organiziranost in izvajanje spodbujanja razvoja turizma ter za ta namen potrebna sredstva, kot tudi pogoje za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih paketov ter povezanih potovalnih aranžmajev.

K 2. členu

Pojasnen je pomen uporabljenih izrazov. V tej zvezi je treba, kar zadeva uporabo pojma »potnik« pojasniti, da Direktiva (EU) 2015/2302 za razliko od preostale potrošniške zakonodaje ne uporablja izraza »potrošnik«, temveč uporablja izraz »potnik«. Večina potnikov nastopa v razmerju kot potrošnik, vendar pa se pri tovrstnih pogodbah pojavljajo tudi predstavniki malih in srednjih podjetij, ki poslovna potovanja rezervirajo prek istih sistemov rezervacij kot potrošniki. Zaradi navadnega je v praksi včasih težko razlikovati med potrošniki v smislu preostalega potrošniškega prava in preostalimi potniki, ki potujejo v okviru svoje poslovne ali pridobitne dejavnosti. Gre na primer za samozaposlene, za subjekte, ki opravljajo svobodne poklice in druge poslovne potnike oziroma predstavnike podjetij, ki nimajo organiziranih potovalnih aranžmajev na podlagi splošnega dogovora oziroma okvirne pogodbe z organizatorjem. Za razliko od ZSRT so, upoštevaje Direktivo (EU) 2015/2302, v predlogu zakona namesto izraza »turistični aranžma«, opredeljeni izrazi »potovalna storitev«, »turistični paket« in »povezan potovalni aranžma«.

II. Spodbujanje razvoja turizma

K 3. členu

Glavni vir financiranja za spodbujanje razvoja turizma na državni ravni so sredstva državnega proračuna, namenska sredstva za razvoj in promocijo turizma iz koncesijskih dajatev za prirejanje posebnih iger na srečo v skladu z zakonom, ki ureja igre na srečo, del turistične takse, ki se namenja za načrtovanje in izvajanje trženja ter promocije celovite turistične ponudbe Slovenije na tujih trgih ter drugi viri, kot so na primer sredstva raznih skladov in programov EU. Določeni so tudi osnovni pogoji in merila za dodeljevanje razvojnih spodbud. Minister, pristojen za turizem, z namenom poenotenja sistema dodeljevanja razvojnih spodbud sprejme enoten program ukrepov, ki zajema vse razvojne ukrepe iz delovnega področja ministrstva, omogoča transparenten pregled nad vsemi ukrepi in prispeva k odpravi raznolikosti pri dodeljevanju razvojnih spodbud znotraj ministrstva,

K 4. členu

Določeni so nosilci izvajanja ukrepov in aktivnosti na področju spodbujanja razvoja turizma.

K 5. členu

Navedene so pglavitne naloge javne agencije (Slovenske turistične organizacije), ki bo še naprej opravljala dejavnost nacionalne turistične organizacije za načrtovanje in izvajanje trženja celovite turistične ponudbe Slovenije na domačem in tujih trgih.

K 6. do 8. členu

Za opravljanje posameznih upravnih nalog, ki so izrecno navedene, predlog zakona omogoča podeljevanja javnega pooblastila za to usposobljenim pravnim osebam javnega in zasebnega prava. Podrobno ureja pogoje in merila za podelitev ter postopek podeljevanja, podaljšanja in odvzema tega pooblastila.

Pogoj, da prijavitelj na dan prijave na javni razpis nima neplačanih obveznosti v zvezi s plačili prispevkov za socialno varnost ali v zvezi s plačili davkov v vrednosti 50 eurov ali več sledi določbi zakona, ki ureja javno naročanje. Upošteva se podatke, ki jih posreduje Finančna uprava Republike Slovenije.

Ponujena cena za izvajanje storitve, na katero se nanaša javno pooblastilo, je lahko merilo za izbor ponudnika, kot tudi predmet soglasja ministra, pristojnega za turizem le, če ni določena že z zakonom, ki ureja upravne takse.

K 9. členu

Predlog zakona omogoča pridobitev statusa pravne osebe v javnem interesu, in to na državni ravni in na ravni turističnega območja. S tem je pravnim osebam, ki so za to usposobljene in izpolnjujejo z zakonom določene pogoje, dana možnost, da pridobijo ugodnosti, ki jih v tej zvezi ponuja zakon (upravičenost do donacij iz dela dohodnine, oprostitev plačila upravnih taks, kandidiranje na javnih razpisih ipd.). Tudi na tem področju predlog zakona ureja postopek oziroma pogoje za pridobitev statusa.

K 10. členu

Ministrstvo, pristojno za turizem bo upravljalo evidenco pravnih oseb, ki so pridobile status pravne osebe v javnem interesu. Ureja se tudi postopek vpisa in izbrisa iz te evidence. Podrobnejšo vsebino evidence, ki ne bo vsebovala nobenih osebnih podatkov, bo določil minister, pristojen za turizem.

K 11. členu

Predlog zakona z namenom poenostavitve postopka sofinanciranja pravnih oseb, ki imajo status za delovanje v javnem interesu, delujejo na področju spodbujanja razvoja turizma na nacionalni ravni in so registrirane po zakonu, ki ureja društva, uvaja možnost, da te lahko za izvajanje dejavnosti spodbujanja razvoja turizma pridobijo sredstva državnega proračuna z neposredno pogodbo. V tej zvezi predlog zakona tudi ureja s tem povezan postopek.

K 12. členu

Predlog zakona določa, da nadzor nad primernostjo in strokovnostjo dela vseh pravnih oseb, ki se financirajo iz državnega proračuna na podlagi tega zakona, skladno z veljavnimi predpisi, opravlja ministrstvo, pristojno za turizem.

III. Načrtovanje, organiziranje in izvajanje politike spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja

K 13. členu

Predlog zakona, tako kot zdaj, določa, da je načrtovanje, organiziranje in izvajanje spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja v pristojnosti občin, ki morajo pri tem upoštevati razvojne dokumente na državni ravni.

K 14. členu

Določeni so viri za financiranje spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja, pri čemer sta kot namenska vira posebej izpostavljena del koncesijske dajatve, ki se po zakonu, ki ureja igre na srečo, namenja lokalnim skupnostim na zaokroženem turističnem območju in del turistične takse, ki se namenja za opravljanje dejavnosti in storitev v javnem interesu.

Posebej je določeno, da občine morajo zagotavljati namenskost porabe teh sredstev.

K 15. členu

Določene so dejavnosti in storitve, katerih opravljanje na ravni turističnega območja je v javnem interesu.

IV. Turistična taksa

K 16. členu

Ta člen določa zavezance in način plačila turistične takse.

K 17. členu

Način izračuna turistične takse se glede na ZSRT ne spreminja. Bistvena novost je, da se turistična taksa obračuna v enotnem skupnem znesku, nato pa se deli na del, ki je namenjen občini in na del, ki je namenjen Slovenski turistični organizaciji za načrtovanje in izvajanje trženja ter promocije celovite turistične ponudbe Slovenije na tujih trgih. Število točk turistične takse, ki predstavlja osnovo za izračun zneska turistične takse določi občina v razponu od 2 do 8 točk oziroma v razponu od 2 do 10 točk v primeru, če je bilo na območju občine v preteklem letu v nastanitvenih obratih več kot 750.000 prenočitev. Vrednost točke turistične takse pri tem znaša 0,25 eura. Del turistične takse, ki je namenjen Slovenski turistični organizaciji se vrednoti z dvema točkama oziroma 0,5 eura. Če občina turistične takse ne določi, se del, ki je sicer namenjen Slovenski turistični organizaciji, ne zaračunava.

K 18. členu

Določene so oprostitve plačila turistične takse. V primeru, da občina dodatno oprosti posamezne kategorije oseb plačila turistične takse ali turistične takse sploh ne uvede, se taka odločitev nanaša tudi na del turistične takse, ki bi bil prihodek Slovenske turistične organizacije, oziroma se tudi ta del ne zaračunava.

V primerih, ko se turistična taksa obračunava v višini 50 %, se prepolovi tudi del, ki je namenjen Slovenski turistični organizaciji in ta del torej znaša vrednosti ene točke oziroma 0,25 eura.

K 19. členu

Določen je postopek pobiranja in odvajanja turistične takse.

K 20. členu

Ureja se evidenco turistične takse, ki temelji na evidenci gostov, ki se vodi po zakonu, ki ureja prijavo prebivališča.

K 21. členu

Pobrano turistično takso bodo morali taksni zavezanci nakazati do 25. dne v mesecu za pretekli mesec na poseben račun občine. Občina bo morala v osmih dneh del turistične takse, ki je prihodek Slovenske turistične organizacije, tej odvesti na poseben račun. Poročilo o številu prenočitev in pobrani taksi bodo morali zavezanci posebej posredovati občini le še do začetka poročanja podatkov za namene obračuna in plačila turistične takse skladno z zakonom, ki ureja prijavo prebivališča.

K 22. do 24. členu

Ti člani določajo zaračunavanje turistične takse za lastnike počitniških hiš in počitniških stanovanj, in sicer tako, da bodo po novem plačali turistično takso zase in za vse druge osebe, ki uporabljajo nastanitveni objekt, v pavšalnem letnem znesku na podlagi prijavljenega števila ležišč in nič več na podlagi kvadrature objekta. Predlog zakona določa tudi lestvico za plačilo te takse in njen najvišji mogoči znesek (1000 točk oziroma 250 eurov). Lastnik počitniške hiše ali počitniškega stanovanja bo imel še možnost, da bodo, namesto plačevanja turistične takse v pavšalnem letnem znesku, vse osebe, ki bodo prenočevale v tem objektu, plačevale to takso po številu prenočitev. Zaradi varovanja osebnih podatkov je v predlogu zakona izrecno določena evidenca zavezancev za plačilo in podatki, ki jih bo vsebovala. Način plačevanja turistične takse za lastnike počitniških hiš in počitniških stanovanj bodo občine podrobneje določile z odlokom. Podobna ureditev je predlagana za prenočevanje na plovilih na stalnih privezih v turističnih pristaniščih.

K 25. členu

Ta člen ureja obračun turistične takse ter postopek zoper morebitne neplačnike.

K 26. členu

Predlagani člen ureja postopek prisilne izterjave turistične takse, pristojni organ in minimalni znesek terjatve za začetek izvršbe, s čimer se zasleduje načelo ekonomičnosti postopka in zastaranje.

V. Pogoji za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih paketov

K 27. členu

S tem členom se opredeljujejo nekateri novi pojmi, ki se uporabljajo v predlaganem zakonu.

»Potovalne storitve« so storitve, katerih kombinacija predstavlja turistični paket. Zajemajo turistične storitve, ki jih potniki najpogosteje povezujejo s potovanji. Za prevoz potnikov se šteje npr. prevoz z avtobusom, vlakom, letalom ali ladjo na cilj potovanja (potovalno destinacijo). Za prevoz v smislu opredelitve paketa ni mišljen na primer prevoz na letališče ali avtobusno postajo ali prevoz v okviru vodenih ogledov, saj v tem primeru ne gre za samostojno storitev, temveč za storitev, ki je povezana z drugo potovalno storitvijo. Za nastanitev se šteje vsako bivanje prek noči. Pri tem sta določeni dve izjemi pri katerih nastanitev ne predstavlja dela turističnega paketa. Prvo izjemo predstavlja nastanitev, ki je povezana s prevozom (npr. nastanitev na ladji ali vlaku) in kot taka predstavlja le del prevoza, če je očitno, da je prevoz glavni element. Pri tem križarjenje ne predstavlja te izjeme, ker prevoz pri križarjenju ni glavni element, temveč je tudi nastanitev vsaj enakovreden element prevozu. Drugo izjemo pa predstavlja nastanitev za namene bivanja. Gre za dalj časa trajajoče nastanitve, katerih namen ni v turističnem potovanju (npr. bivanje zaradi začasnega dela, udeležba na jezikovnih tečajih). Potovalne storitve predstavljajo tudi vse druge turistične storitve, ki niso neločljivo povezane s prevozom, nastanitvijo ali najemom motornih vozil ali motornih koles. Takšne storitve so npr. vstopnice za prireditve, vodeni ogledi, smučarske vozovnice, najem športne opreme, zdraviliško zdravljenje ipd. Po drugi strani pa obstajajo tudi potovalne storitve, ki so povezane z drugo potovalno storitvijo, kot na primer prevoz prtljage, obroki v hotelu, koriščenje zmogljivosti hotelov (bazeni, savne, fitnes ipd.) za goste. Za potovalne storitve se štejejo torej le storitve, ki so povezana s potovalnimi oziroma turističnimi aktivnostmi, zaradi česar se zavarovanja, sklenjena za namene potovanja ne štejejo za potovalne storitve.

Turistični paket pomeni kombinacijo najmanj dveh potovalnih storitev, znotraj istega potovanja. Pri tem ni pomembno ali posamezne storitve v paket združi organizator potovanja sam ali na zahtevo in v skladu z izbiro potnika. Določeni so tudi dodatni alternativni objektivni pogoji, v primeru katerih se šteje, da gre v konkretnem primeru za turistični paket. S takšno opredelitvijo so zajeti tudi novodobni načini oblikovanja turističnih paketov, ko na primer potnik v istem postopku rezervacije sam oblikuje paket na eni prodajni točki in so storitve izbrane preden se zaveže k plačilu (pogodba oziroma pogodbe se dejansko sklenejo šele po tem, ko potnik izbere vse storitve) ali je paket kupljen prek povezanih postopkov spletne rezervacije, če so drugemu podjetju posredovani določeni osebni podatki potnika in je pogodba s tem drugim podjetjem sklenjena najpozneje 24 ur po potrditvi rezervacije prve potovalne storitve. Prav tako se šteje ta turistični paket, če je kot tak oglaševan ali če se prodaja po enotni ceni, saj v teh primerih potnik upravičeno pričakuje, da sklepa pogodbo o turističnem paketu.

Za turistični paket gre tudi, če so sklenjene različne pogodbe s posameznimi ponudniki potovalnih storitev, če so izpolnjeni določeni kriteriji.

Pomen pojma turistični paket je ključen tudi za opredelitev »pogodbe o turističnem paketu«, saj gre za tovrstno pogodbo v vseh primerih, ko je predmet pogodbe turistični paket. Če gre za turistični paket oblikovan na podlagi ločeno sklenjenih pogodb, se vse pogodbe o potovalnih storitvah štejejo za pogodbo o turističnem paketu.

Od turističnega paketa pa se razlikuje pojem »povezan potovalni aranžma«. Za povezan potovalni aranžma gre v določenih primerih, ko sta izbrani vsaj dve potovalni storitvi za namene istega potovanja in ne gre za turistični paket, zaradi česar so sklenjene ločene pogodbe. Pri tem sta določena dva objektivna kriterija za presojo. Prvi kriterij je enkratni obisk prodajne točke, v okviru katerega potnik ločeno izbere in ločeno plača posamezne potovalne storitve. Pri tem gre na primer za spletne platforme ali posrednike, ki nudijo različne potovalne storitve različnih ponudnikov (na primer letalska karta, hoteli ipd.). Za razlikovanje od turističnega paketa je ključno, da se potnik k plačilu ne zaveže šele po trenutku, ko je izbral vse storitve, temveč se k plačilu za posamezno potovalno storitev zaveže takoj, ko izbere to storitev izbere. Drugi kriterij pa je tako imenovano usmerjeno omogočanje nakupa, če je pogodba z drugim ponudnikom sklenjena najpozneje 24 ur po potrditvi rezervacije prve potovalne storitve. Gre za primere, ko podjetje potniku npr. prek spletne povezave drugega podjetja ponuja posamezne dodatne storitve (npr. letalski prevoznik, ki ima na svoji spletni strani objavljeno

spletno povezavo do določenega hotela), pri čemer podjetje podatkov potnika ne posreduje aktivno drugemu podjetju kot pri turističnem paketu.

V primerjavi z dosedanjo ureditvijo se opredeljuje tudi »povratek«. Opredelitev je pomembna predvsem v primerih, ko pride do insolventnosti organizatorja potovanj v času trajanja potovanja, če storitve še niso bile plačane posameznim izvajalcem. V teh primerih je treba zagotoviti povratek potnikov na izhodiščno mesto. Pri tem se s predlagano opredelitvijo omogoča, da se pogodbeni stranki dogovorita tudi za drug kraj.

V predlaganem drugem in tretjem odstavku so določene izjeme, pri katerih ne gre za turistični paket oziroma povezan potovalni aranžma.

Če so druge turistične storitve kombinirane le še z eno vrsto turističnih storitev (prevoz, nastanitev ali najem motornih vozil), ne gre za turistični paket ali povezan potovalni aranžma, če te druge storitve ne predstavljajo znatnega dela oziroma kako drugače niso prepoznane kot bistven element paketa ali povezanega potovalnega aranžmaja. Ta meja, ki izhaja iz uvodne izjave 18 Direktive 2015/2302, je postavljena pri 25 odstotkih vrednosti celotnega paketa (kar predstavlja operacionalizacijo pojma »znaten del«). Z natančno določitvijo meje v samem členu, se želi doseči lažje izvajanje zakona. S to izjemo se želi predvsem razbremeniti ponudnike namestitev, ki poleg nastanitve, ponujajo še kakšne druge turistične storitve, saj jim ne bo potrebno izpolnjevati pogojev, ki jih zakon določa za organizatorje potovanj.

Pogosto se zgodi, da potnik po začetku izvajanja posamezne potovalne storitve (npr. namestitev v hotelu) želi dodati še kakšno drugo storitev. V takem primeru ne gre za turistični paket, ker je bila pogodba o tej drugi storitvi sklenjena po začetku izvajanja prve potovalne storitve. Vnaprejšnje izbiranje dodatnih potovalnih storitev in plačilo po začetku izvajanja prve potovalne storitve samem ne predstavlja izjeme in gre v takem primeru za turistični paket.

K 28. členu

S predlaganim členom se določa izjeme, za katere ne velja zahteva glede pogojev za organiziranje in prodajo turističnih paketov in povezanih potovalnih aranžmajev, vključno z jamstvi za primere insolventnosti. Zahtevana jamstva predstavljajo breme za organizatorje potovanj. Ker pa je v primeru krajših potovanj do 24 ur, ki ne vključujejo prenočevanja (npr. upokojenski izleti ipd.), potreba po varstvu potnikov manjša, bi bila zahteva za predložitev jamstva za primer insolventnosti nesorazmerna.

Zaradi nesorazmernosti bremen velja iz področje uporabe tega poglavja izključiti tudi tiste turistične pakete ali povezane potovalne aranžmaje, ki jih ponujajo nepridobitne organizacije. Predlagatelj želi preprečiti, da bi se lahko določbe tega poglavja obšle na način, da bi se potovanja organizirala prek društev in drugih nepridobitnih organizacij, zaradi česar so postavljeni strogi pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da lahko govorimo o izjemi. Za izjemo gre le, če so potovanja ali povezani turistični aranžmaji ponujeni le občasno (nekajkrat letno), na nepridobitni osnovi ter niso ponujeni širši javnosti.

Gre za potovanja, ki jih organizirajo npr. društva za svoje člane ali šole za svoje učence. Zadnje predlagano izjemo predstavljajo turistični paketi in povezani potovalni aranžmaji, ki so kupljeni na podlagi okvirnega dogovora med pravnimi osebami. V tem primeru gre za dogovore med prirejenimi subjekti na trgu (subjekti, za katere se domneva, da imajo enako pogajalsko moč) in posebno varstvo za njih ni potrebno.

Izjeme, ki jih določa ta člen, ne bodo veljale le za zahtevo, da pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki opravlja dejavnost organiziranja turističnih paketov, pri vsaki izvedbi turističnega paketa doma in v tujini za vsako organizirano skupino posebej zagotoviti vodjo poti oziroma osebo, ki udeležence spremlja po vnaprej določenem programu ter zanje opravlja organizacijske in tehnične storitve ves čas trajanja turističnega aranžmaja oziroma.

K 29. členu

V tem členu sta opredeljeni dejavnost organiziranja in prodaje turističnih paketov, ki jo smejo opravljajo le pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki.

K 30. členu

V tem členu je določeno, da se dejavnost organiziranja turističnih paketov in prodaje turističnih paketov sme opravljati le na podlagi licence. Določen je tudi register izdanih licenc, ki ga upravlja ministrstvo, pristojno za turizem.

K 31. členu

V tem členu so določeni pogoji za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih paketov. Glede na veljavno ureditev so ti pogoji zelo poenostavljeni. Novost predstavlja zahteva, da morajo biti pogoji glede odgovornosti organizatorja izpolnjeni v tekočem letu, to pomeni od 1. januarja do 31. decembra, kar naj bi prispevalo k večji urejenosti tega področja.

K 32. členu

Zaradi zagotavljanja zaščite potnikov kot potrošnikov predlog zakona določa, da mora organizator potovanja pri vsaki izvedbi turističnega paketa doma in v tujini za vsako organizirano skupino posebej zagotoviti vodjo poti, ki udeležence strokovno vodi po vnaprej določenem programu ter opravlja organizacijske in tehnične storitve ves čas trajanja potovanja. Predlog zakona ne določa pogojev, ki bi jih morala izpolnjevati ta oseba (ne gre za regulacijo poklica).

K 33. členu

S predlaganim členom se določa odgovornost za zagotavljanje jamstva za primer insolventnosti organizatorja potovanj. Organizator potovanja mora zagotoviti jamstvo, ki bo zadoščalo za plačilo vseh predvidljivih plačil potnikov, če potovalne storitve niso izvedene zaradi njegove insolventnosti. Gre za določbo, ki je v primerjavi s trenutno ureditvijo bolj v prid potnikov, saj se poleg zavarovanja za povratek na kraj odhoda zahteva tudi zavarovanja za povračilo že plačanih potovalnih storitev. Slednje je še posebej pomembno, saj se pri pogodbah o turističnih paketih v veliki večini primerov zahteva predplačilo.

V drugem odstavku se za namene tega zakona opredeljuje trenutek v katerem morajo biti jamstva na voljo. Pri potovanjih je bistvenega pomena, da so jamstva za neizvedene storitve na voljo takoj, ko organizator postane plačilno nesposoben in ni zmožen zagotoviti vseh dogovorjenih storitev. Še posebej je takšna ureditev potrebna za primere, ko insolventnost organizatorja nastopi v času trajanja potovanja in pride do situacije, ko je potnikom treba zagotoviti povratek na kraj odhoda. Insolventnost organizatorja po tem zakonu torej nastopi v primerih iz prvega odstavka 11. člena Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 63/13), ki določa, da kratkoročna plačilna sposobnost pomeni sposobnost pravne ali fizične osebe v določenem časovnem obdobju poravnati vse obveznosti, ki so zapadle v tem časovnem obdobju.

V praksi se pogosto zgodi, da je kljub insolventnosti organizatorja možno nadaljevanje turističnega paketa, kar je običajno povezano z nižjimi stroški kot prekinitvev izvajanja paketa, zaradi česar se s predlaganim četrti odstavkom omogoča nadaljevanja izvajanje potovalnih storitev.

S predlaganim petim odstavkom se določa obveznost jamstva za organizatorje iz držav, ki niso članice Evropske unije. Če takšen organizator usmerja dejavnost na slovenski trg, mora izpolnjevati enake pogoje kot slovenski organizatorji. Na tak način bo za potnike zagotovljeno enako jamstvo, slovenski organizatorji potovanj pa ne bodo prekomerno obremenjeni v primerjavi z tujimi organizatorji.

K 34. členu

S predlaganim členom se v skladu z direktivo določa obseg in zagotavlja učinkovitost jamstva. Pri tem sam zakon, v nasprotju z dosedanjim zakonom, ko je določena oblika zavarovanja, ne določa obliko jamstva in to izbiro prepušča organizatorjem potovanj. Organizatorji potovanj, bodo lahko tako še vedno tveganje za primer insolventnosti zavarovali pri zavarovalnici, lahko pa bodo predložili tudi drugačno obliko jamstva, npr. zavarovanje z namenskim depozitom ali oblikovanje posebnega jamstvenega sklada. Bistveno je, da izbrano jamstvo ustreza postavljenim kriterijem.

V skladu z Direktivo 2015/2302 se določa minimalni obseg jamstva, ki ga mora zagotoviti organizator potovanja. Jamstvo mora tako zadoščati za vsa predvidena plačila, ki jih s strani potnikov za namene turističnega paketa prejme organizator v času največjega sezonskega povpraševanja. Jamstvo mora torej kriti dovolj velik odstotek letnega prometa, da potniki v primeru insolventnosti prejmejo nazaj plačan znesek. Pri tem se upošteva tudi dolžina obdobja v katerem je potnik dolžan plačati predplačilo. Za doseg tega cilja se določa minimalna višina jamstva v višini 10 % načrtovane letne prodaje turističnih paketov. Upošteva se torej predplačilo za malo več kot en mesec, kar predstavlja minimalno trajanje glavne turistične sezone. Spodnja meja jamstva bo v praksi zadoščala predvsem v primerih, ko so turistični paketi približno enakomerno razporejeni preko celotnega leta in ko organizator potovanj ne zahteva predplačil za več mesecev vnaprej. Metodologijo za izračun letnega prometa, povezanega z izvedbo turističnih paketov, bo določil minister, pristojen za turizem.

Predlog potnikom poleg vračila plačanega zneska za neizvedene potovalne storitve zagotavlja tudi povratek, kar je pomembno v primerih, ko insolventnost nastopi po začetku izvajanja turističnega paketa. S tem se preprečuje, da bi se potniki soočili s primerom, da se ne morejo vrniti domov in bi obstali na sami destinaciji.

Peti odstavek zagotavlja učinkovitost jamstva. Jamstvo je lahko učinkovito le, če potnikom zagotavlja, da do svojih sredstev pridejo v kratkem časovnem obdobju brez nepotrebne odlašanja.

K 35. členu

S predlaganim členom se določa vzajemno priznavanje jamstev za primer insolventnosti. Če organizator potovanja iz druge države članice Evropske unije v skladu z nacionalnim predpisom države članice v kateri ima sedež zagotavlja jamstvo, se vzpostavlja domneva, da izpolnjuje zahteve tega zakona glede jamstva za primere insolventnosti. S takšno določbo se preprečuje postavljanje ovir za prost pretok storitev znotraj enotnega trga.

K 36. členu

S predlaganim prvim do tretjim odstavkom se določajo naloge nacionalne kontaktne točke. Glavni namen vzpostavitve naloge kontaktnih točk je pretok informacij med državami članicami o jamstvih za primer insolventnosti. Določa se tako izmenjava informacij o organizatorjih potovanj, ki izpolnjujejo postavljene pogoje, kot tudi izmenjava informacij o samih jamstvenih shemah. Poleg izmenjave informacij pa nacionalna kontaktna točka preverja tudi izpolnjevanje predpisanih zahtev za organizatorje potovanj iz drugih držav članic, ki poslujejo ali usmerjajo dejavnost na slovenski trg. S četrtem odstavkom se za izvajanje nalog nacionalne kontaktne točke določa ministrstvo, pristojno za turizem.

K 37. členu

Predlagani člen ureja sodelovanje med upravnimi organi držav članic Evropske unije. Sodelovanje se predvideva v primerih, ko se pojavi dvom o zagotavljanju jamstva za primere insolventnosti. Za večjo učinkovitost se predpisuje tudi rok v katerem je pristojen organ dolžan podati odgovor na zahtevo tujega organa.

K 38. členu

Predlaga člen nalaga obveznost jamstva za primere insolventnosti pravnih oseb in samostojnih podjetnikov posameznikov, ki omogočajo povezane potovalne aranžmaje. Zahtevano jamstvo se nanaša na vračilo plačil za tiste potovalne storitve, ki niso izvedene zaradi insolventnosti podjetja, ki omogoča povezane potovalne aranžmaje. Niso pa odgovorna za insolventnost podjetij, ki dejansko

izvajajo posamezne potovalen storitve (npr. hotel, letalski prevoznik). Ker gre vsebinsko za enako ureditev jamstev kot pri organizatorjih potovanj, se določa smiselna uporaba relevantnih členov.

K 39. členu

Skladno z zahtevami Direktive 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta o storitvah na notranjem trgu ta člen ureja pogoje za občasno opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih paketov za osebe iz držav pogodbenic, in to tako, da lahko pravne osebe iz držav pogodbenic v Republiki Sloveniji občasno opravljajo dejavnost organiziranja oziroma prodaje turističnih paketov, če izpolnjujejo pogoje za ustanovitev oziroma poslovanje, ki so predpisani v državi, v kateri so ustanovljene.

VI. Nadzor in upravni ukrepi

K 40. členu

Ta člen določa pristojni inšpekcijski organ za nadzor nad izvajanjem zakona. Upoštevajoč, da je temeljna naloga davčnega organa pobiranje davkov in da so turistične takse pretežno prihodek občinskega proračuna, se kot pristojni organ za izvajanje nadzora nad pobiranjem in odvajanjem turistične takse ter vodenjem evidenc iz 18. do 26. člena tega zakona določi občinski inšpekcijski organ. Nadzor nad določbami, ki urejajo opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev iz 27. do 39. člena bo še naprej opravljal organ, pristojen za tržno inšpekcijo.

K 41. členu

Ta člen ureja upravno ukrepanje v primeru neizpolnjevanja pogojev za opravljanje dejavnosti organiziranja in dejavnosti prodaje turističnih paketov. Pristojni inšpekcijski organ, ki bo pri nadzorstvu ugotovil, da pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik opravlja dejavnost organiziranja ali dejavnost prodaje turističnih paketov ne da bi izpolnjeval predpisane pogoje bo izdal odločbo, s katero bo odredil, da je treba ugotovljene pomanjkljivosti in nepravilnosti odpraviti in določil rok za njihovo odpravo. O svojih ugotovitvah bo lahko obvestil tudi ministrstvo, pristojno za turizem in predlagal, da se tej pravni osebi ali samostojnemu podjetniku posamezniku za obdobje do odprave pomanjkljivosti začasno odvzame licenco za opravljanje te dejavnosti.

VII. Kazenske določbe

K 42. do 43. členu

Kazenske določbe opredeljujejo globe za ravnanja, ki so v nasprotju s posameznimi določbami zakona, ki urejajo turistično takso in pogoje za opravljanje dejavnosti organiziranja in dejavnosti prodaje turističnih paketov. Predlagane globe so nižje od veljavnih, saj so te za posamezne prekrške glede na njihove posledice po ZSRT nesorazmerno visoke.

VIII. Prehodne in končne določbe

K 44. do 46. členu

V tem delu zakona se urejajo razmerja med določbami veljavnega in novega zakona ter vprašanja, povezana z uveljavitvijo novega zakona (veljavnost Programa izvajanja finančnih spodbud, nadaljnje delovanje Slovenske turistične organizacije, veljavnost odločb o podelitvi statusa pravne osebe v javnem interesu na področju spodbujanja razvoja turizma in odločb oziroma pogodb o podelitvi javnega pooblastila Turistično gostinski zbornici Slovenije).

K 47. členu

Določen je datum uveljavitve nove vrednosti točke turistične takse.

K 48. členu

Določeno je, da se določbe glede odgovornosti organizatorja iz 33., 34., 35. in 38. člena tega zakona skladno s skrajnim rokom, ki ga dopušča Direktiva (EU) 2015/2302 začno uporabljati najkasneje do

30. 6. 2018. Po tem roku morajo ta pogoj izpolnjevati tudi pravne osebe, ki opravljajo dejavnost organizatorja turističnih paketov in jim je bila licenca iz prvega odstavka 30. člena že podeljena.

K 49. do 50. členu

Urejajo se roki za izdajo novih aktov, izdanih na podlagi tega zakona in roki za prenehanje veljavnosti podzakonskih aktov, izdanih na podlagi veljavnega zakona.

K 51. členu

Pojasnjena je uporaba posameznih dosedanjih predpisov.

K 52. členu

Določa se petnajstdnevni rok za uveljavitev zakona.